

บทที่ 4

การแปรการใช้ศัพท์ในภาษาไทยของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจำนวน 650 หน่วยย่อย เพื่อศึกษาการแปรการใช้ศัพท์ในภาษาไทยของคนสามระดับอายุ จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี และเพชรบุรี ทั้ง 8 จุดเก็บข้อมูลดังนี้

- 4.1 ภาษาไทยคำ ตำบลคอนมะเกลืออำเภออุทุมพรจังหวัดสุพรรณบุรี
- 4.2 ภาษาไทยคำ ตำบลคอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
- 4.3 ภาษาไทยคำ ตำบลไผ่หนูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
- 4.4 ภาษาไทยคำ ตำบลคอนพุทรา อำเภอดอนตูมจังหวัดนครปฐม
- 4.5 ภาษาไทยคำ ตำบลคอนคลัง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
- 4.6 ภาษาไทยคำ ตำบลห้วยยางโทน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
- 4.7 ภาษาไทยคำ ตำบลหนองปร่ง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี
- 4.8 ภาษาไทยคำ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยจะศึกษา 4 ประเด็น คือ 1. การแปรด้านการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ 2. การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ 3. การแปรด้านความหมายของคนสามระดับอายุ 4. การสูญเสียศัพท์และการรักษาศัพท์ไทยคำ ดังนี้

4.1 การแปรศัพท์ในภาษาไทยของคนสามระดับอายุตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี

4.1.1 การแปรด้านการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่พูดภาษาไทยคำ หมู่ที่ 11 ตำบลคอนมะเกลืออำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี จากจำนวนหน่วยย่อย 650 หน่วยย่อยปรากฏผลดังนี้

- 4.1.1.1 หน่วยย่อยที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.1.1.2 หน่วยย่อยที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.1.1.3 หน่วยย่อยที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

4.1.1.1 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน

หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์เดียวกันหรือรูปแปรของศัพท์เดียวกัน จากการสอบถามพบว่าผู้บอกภาษาไทดำ อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรีทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันมีจำนวน 523 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 80.46แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ศัพท์ไทดำ พบว่า ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำมีจำนวน 377 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 58 ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ A แสดงรูปแบบการใช้ศัพท์ไทดำดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ข้าวมือเช้า’	/khaw ⁵ ɲa:j ² /	/khaw ⁵ ɲa:j ² /
‘ทับทิม (ผลไม้)’	/ma ⁴ la: ² /	/ma ⁴ la: ² /
‘ค้างคาว’	/to: ¹ kia ¹ /	/to: ¹ kia ¹ /
‘ปาก’	/sop ³ /	/sop ³ /
‘สุริยุปราคา’	/ta ⁴ wen ² su:n ¹ /	/ta ⁴ wen ² su:n ¹ /

2. การใช้ศัพท์อื่น หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาไทยกลาง หรือภาษาลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์ที่สร้างใหม่ การใช้ศัพท์ลักษณะนี้ มีจำนวน 136 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 20.92 ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ B แสดงรูปแบบการใช้ศัพท์อื่น ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B
หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘หยวก’	/ta:ŋ ³ /	/juaʔ ⁴ /
‘ปลาหมอ’	/to: ¹ pa: ¹ ken ¹ /	/to: ¹ pa: ¹ mo: ¹ /
‘เลียงผา’	/to: ¹ juaŋ ² /	/to: ¹ lian ² pha: ¹ /
‘ร่างกาย’	/to: ¹ kin ² /	/lam ² to: ¹ /
‘กบไสไม้’	/pa:w ⁶ /	/kop ³ /

3. การใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาไทดำ ทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้ มีจำนวน 10 หน่วยวรรณ หรือ ร้อยละ 1.53 ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ $\begin{matrix} A \\ B \end{matrix}$ แสดงรูปแบบการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ดังแผนภูมิและ ตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยวรรณ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘จุดไฟ’	/laŋ¹ faj²/	/laŋ¹ faj²/ /cut³ faj²/
‘บ่น’	/com³/	/com³/ /bon³/
‘ละเอียด’	/lep⁴/	/lep⁴/ /le:k³/
‘วิ่ง’	/len⁴/	/len⁴/ /wiŋ⁴/
‘ละลาย’	/naj⁶/	/naj⁴/ /la⁴ la:j²/

4.1.1.2 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำ หรือศัพท์อื่น หรือใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับ ศัพท์อื่น การใช้ลักษณะนี้มีจำนวน 119 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 18.30 แบ่งเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอก ภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 36 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 5.53 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘แต่งไทย’	/ma ⁴ te:ŋ ¹ la:j ² /	/ma ⁴ te:ŋ ¹ la:j ² /	/ma ⁴ te:ŋ ¹ thaj ² /
‘กิ่งไม้ใหญ่’	/ŋa: ⁵ maj ⁶ /	/ŋa: ⁵ maj ⁶ /	/kiŋ ³ maj ⁶ ɲaw ³ /
‘รก (นาม)(อวัยวะ)’	/swa ⁵ /	/swa ⁵ /	/lok ⁴ /
‘ตะเกียบ’	/thu: ¹ /	/thu: ¹ /	/ta ⁴ kiap ³ /
‘กระดุมเสื้อ’	/ma ⁴ swa ⁵ /	/ma ⁴ swa ⁵ /	/ka ⁴ dum ¹ /

2. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 20 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 3.07 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ตัวทาก’	/to: ¹ taʔ ⁴ /	/to: ¹ taʔ ⁴ /	/to: ¹ tha:k ⁴ ~ ta ⁴ thak ⁴ /
‘สาหร่ายเขียว’	/taw ¹ /	/taw ¹ /	/kaj ² / ¹
‘ปิ่น’	/ʔoŋ ¹ /	/ʔoŋ ¹ /	/pɯ:n ¹ /
‘ไถ่ (ถุงขาวผูกเอว)’	/taj ⁵ /	/taj ⁵ /	/ka ⁴ paw ³ /
‘ดีด (ฝ้าย)’	/tha:p ³ /	/ tha:p ³ /	/di:t ³ /
‘พูดติดอ่าง’	/paʔ ³ kaŋ ⁶ /	/paʔ ³ ka:ŋ ⁶ /	/paʔ ³ tit ³ ʔa:ŋ ¹ /

3. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 27 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 4.15 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

¹ พจนานุกรม Tai Dam English English - Tai Dam Vocabulary Book ของ Baccam Don และคณะ ให้ความหมายของสาหร่ายเขียวรับประทานได้ว่า /taw¹/ ส่วน /kaj²/ พจนานุกรมดังกล่าว หมายถึง ตะไคร้น้ำเป็นคนละความหมาย

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ดอกมะลิ’	/boʔ³ so:n⁶/	/boʔ³ so:n⁶/ /boʔ³ ma⁴ liʔ⁴/	/boʔ³ ma⁴ liʔ⁴/
‘คลอง’	/hoŋ⁴ muan¹/	/hoŋ⁴ muan¹/ /kho:ŋ²/	/kho:ŋ²/
‘กระติบ’	/ʔep³/	/ʔep³/ /ka⁴ tip³/	/ka⁴ tip³/
‘เชือก’	/cuaʔ⁴/	/cuaʔ⁴/ /cuak⁴/	/cuak⁴/
‘แม่เลี้ยง’	/ʔem¹ mau³/	/ʔem¹ mau³/ /ʔem¹ lian⁶/	/ʔem¹ lian⁶/

4. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 22 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 3.38 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘กระท้อน’	/ma⁴ toŋ⁵/	/ma⁴ toŋ⁵/ /ma⁴ sa⁴ tho:n⁶/	/ka⁴ to:n⁵/
‘กระดอง’	/ʔoŋ¹/	/ʔoŋ¹/ /ka⁴ do:ŋ¹/	/ka⁴ do:ŋ¹/
‘ตะแกรง’	/so:ŋ¹/	/so:ŋ¹/ /ta⁴ ke:ŋ¹/	/ta⁴ ke:ŋ¹/
‘ทัพพี’	/co:ŋ¹/	/co:ŋ¹/ /thap⁴ phi:²/	/thap⁴ phi:²/
‘ไม้กวาด’	/ɲu:² pat³/	/ɲu:² pat³/ /maj⁶ kwa:t³/	/maj⁶ kwa:t³/

5. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 8 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 1.23 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ชะพลู’	/phak ³ ?ə: ² lot ⁴ /	/phak ³ ?ə: ² lot ⁴ /	/phak ³ ?ə: ² lot ⁴ / /sa ¹ pu: ² /
‘ปลาร้า’	/pa: ¹ le? ³ /	/pa: ¹ le? ³ /	/pa: ¹ le? ³ / /pa: ¹ la: ⁶ /
‘กระเพาะ พุง’	/pum ¹ /	/kam ¹ pum ¹ /	/kam ¹ pum ¹ / /puŋ ² /
‘สไบ’	/pha: ⁵ piaw ¹ /	/pha: ⁵ piaw ¹ /	/pha: ⁵ piaw ¹ / /sa ⁴ baj ¹ /
‘เหลียวมอง’	/ŋwa:j ⁶ /	/ŋwa:j ⁶ /	/ŋwa:j ⁶ / /liaw ¹ /

6. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 6 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 0.92 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
		B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ต้นหอม’	/hom ¹ bua ³ /	/hom ¹ bua ³ /	/hom ¹ bua ³ / /ton ⁵ ho:m ¹ /

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘มะเขือเทศ’	/ma ⁴ ma:n ¹ /	/ma ⁴ ma:n ¹ /	/ma ⁴ ma:n ¹ / /ma ⁴ khwa ¹ the:t ² /
‘ผึ่ง’	/to: ¹ mim ⁶ /	/to: ¹ mim ⁶ /	/ta: ¹ mim ⁶ / /ta: ⁴ phəŋ ⁵ /
‘หนอน’	/to: ¹ buŋ ⁵ /	/to: ¹ buŋ ⁵ /	/to: ¹ buŋ ⁵ / /ta ¹ no:n ¹ /
‘จับไล่’	/sap ³ /	/sap ³ /	/sap ³ / /khap ³ /

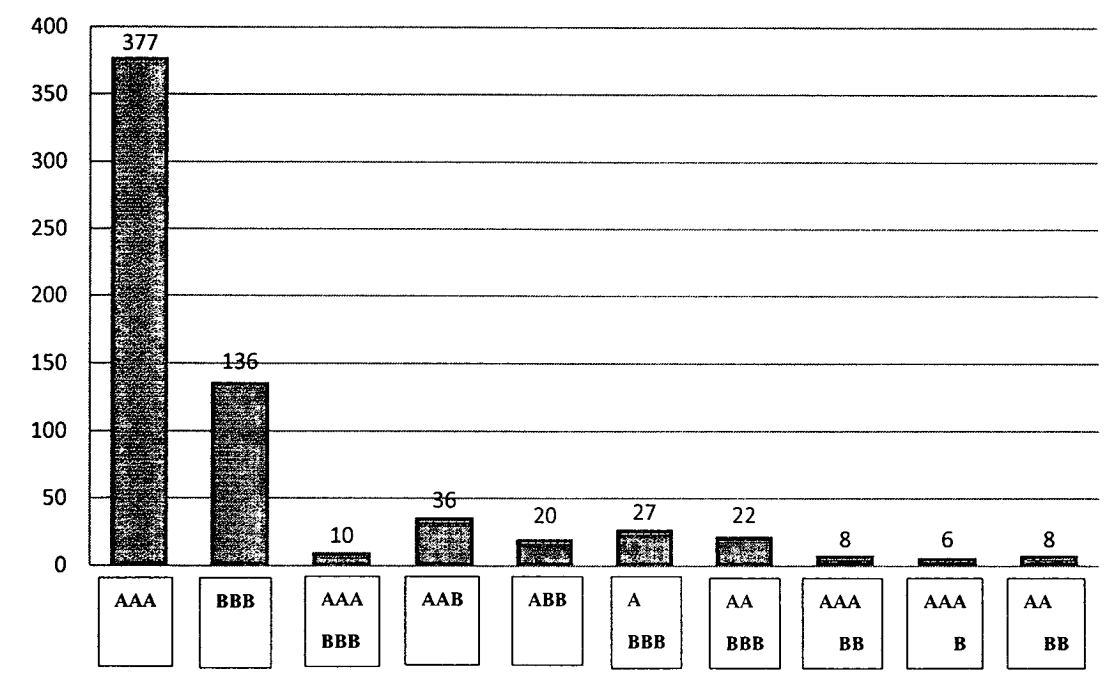
4.1.1.3 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกันหมายถึง การที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นเท่านั้น มีจำนวน 8 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 1.23 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘กิ่งก่า’	/to: ¹ pɔm ¹ ta ⁴ ke: ¹ /	/khom ¹ sa ⁴ ke: ¹ /	/khom ¹ sa ⁴ ke: ¹ / /to: ¹ kin ⁵ ka: ³ /	/ta: ¹ kin ⁵ ka: ³ /
‘ขยชะ’	/niŋ ² nia? ⁴ /	/niŋ ² nia? ⁴ /	/niŋ ² nia? ⁴ / /kha ⁴ ja? ⁴ /	/kha ⁴ ja? ⁴ /
‘น้ำค้าง’	/nam ⁶ mo? ³ /	/nam ⁶ mo? ³ /	/nam ⁶ mo? ³ / /nam ⁶ kha:ŋ ⁶ /	/nam ⁶ kha:ŋ ⁶ /
‘คลึง’	/li: ⁶ lo: ⁶ /	/li: ⁶ lo: ⁶ /	/li: ⁶ lo: ⁶ / /khuŋ ² /	/khuŋ ² /
‘ซิด’	/ma:n ⁵ /	/ma:n ⁵ /	/ma:n ⁵ / /si:t ³ /	/si:t ³ /

จากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทยคำทั้ง 10 รูปแบบสามารถแสดงความถี่ของการใช้แต่ละแบบ ได้ด้วยแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 รูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในตำบลคอนมะเกลือ

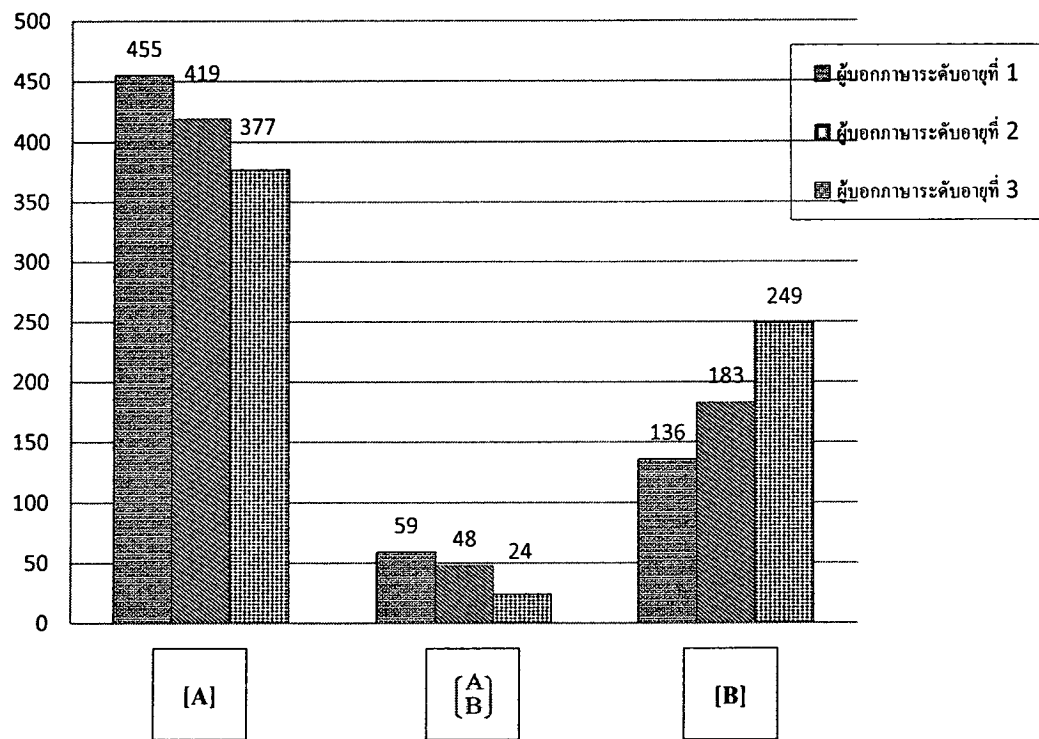

จะเห็นได้ว่า ชุมชนภาษาไทยคำ ตำบลคอนมะเกลืออำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้บอกภาษาทุกระดับอายุใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกันเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 377 หน่วยบรรด รองลงมาคือ การใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทยคำ จำนวน 136 หน่วยบรรด

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ไทยคำ [A] ศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่น [A]ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทยคำ [A] มากที่สุด คือร้อยละ 70 และใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุดคือร้อยละ 9.07 ใช้ศัพท์อื่น [B] น้อยที่สุด คือร้อยละ 20.92 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ใช้ศัพท์ไทยคำ [A] น้อยที่สุด คือร้อยละ 58 และใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด คือร้อยละ 38.30 ดังตารางต่อไปนี้

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A		B	
		%	B	%		%
ระดับอายุที่ 1	455	70	59	9.07	136	20.92
ระดับอายุที่ 2	419	64.46	48	7.38	183	28.15
ระดับอายุที่ 3	377	58	24	3.69	249	38.30

แผนภูมิที่ 2 เปรียบเทียบการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น [A/B] และศัพท์อื่น [B]
ของคนสามระดับอายุ ตำบลคอนมะเกลือ

4.1.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ

4.1.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำ

4.1.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น

4.1.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำหมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาไทดำของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ หรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น หน่วยยอรรด

	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘คางคก’	/to: ¹ ka ⁴ tu: ¹ /	/ka ⁴ tu: ¹ /	/ta ¹ tu: ¹ /
	ระดับอายุที่ 1, 2, 3		
‘สะดือ’	/bu: ¹ ~ sa ⁴ bu: ¹ /		
	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
‘รองเท้า’	/kwap ³ ti:n ¹ /	/kwap ³ /	
	ระดับอายุที่ 1		
‘ผีเสื้อ’	/to: ¹ me:n ¹ bi: ⁵ ~ to: ¹ bi: ⁵ /		

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์ไทดำ เช่น

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
		ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2
o: ~ a	‘ตุ๊กแก’	/to:¹ tak³ to:¹/	/ta tak³ to:¹/
ɛ: ~ o:	‘ตุ๊กแก’	/to:¹ tak³ tɛ:¹/	/to:¹ tak³ to:¹/
j ~ l	‘ปลาไหล’	/to:¹ jian³/	/to:¹ lian³/
kw ~ k	‘ข้าว’	/kwin¹-kin¹/	
h ~ ɲw	‘ปิด’	/hap³ ~ ɲwap⁴/	

4.1.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่นหมายถึง การใช้รูปแปรของศัพท์อื่น ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยกลาง หรือการสร้างศัพท์ใหม่ที่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘ขงจ้าว’	/ʔi:¹ ɲa:w⁶/	/ɲa:w⁶/
‘ตาข่าย’	/sa:j³ ~ ta⁴ sa:j³/	
‘เปิบข้าว’	/pə:p³ khaw⁵/	/kin¹ khaw⁵/

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์อื่น เช่น

การแปรเสียง หน่วยอรรถ

		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
kw ~ w	‘มะเขือพวง’	/ma ⁴ kwe:ŋ ⁶ /	/ma ⁴ we:ŋ ⁶ /
o: ~ a	‘แมงมุม’	/to: ¹ me:ŋ ² mum ² /	/ta ⁴ me:ŋ ² mum ² /

4.1.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ ของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยพบการแปรความหมายของบางศัพท์ ดังนี้

4.1.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก (widening) หมายถึง ผู้บอกภาษา ระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘กระท้อน’	ระดับอายุที่ 1, 2	
	/ma ⁴ sa ⁴ tho:n ⁶ /	หมายถึง กระท้อนลูกใหญ่ หากเป็นลูกเล็กพันธุ์พื้นเมือง ใช้ว่า /ma ⁴ toŋ ⁵ /
	ระดับอายุที่ 3	
	/ma ⁴ sa ⁴ tho:n ⁶ /	หมายถึง กระท้อนทั้งลูกเล็กและลูกใหญ่
‘แมงมุม’	ระดับอายุที่ 1, 2	
	/to: ¹ me:ŋ ² mum ² /	หมายถึง แมงมุมตัวใหญ่ หากเป็นแมงมุมตัวเล็ก ใช้ว่า /sin ⁴ sa:w ⁶ /
	ระดับอายุที่ 3	
	/to: ¹ me:ŋ ² mum ² /	หมายถึง แมงมุมทั้งตัวใหญ่และ ตัวเล็ก
‘ทัพพี’	ระดับอายุที่ 1, 2	
	/thap ⁴ phi: ² /	หมายถึง อุปกรณ์ตักข้าวที่ไม่ได้ทำจากไม้ ทำด้วยอะลูมิเนียม พลาสติก หากทำจากไม้ใช้ว่า /co:ŋ ¹ /
	ระดับอายุที่ 3	
	/thap ⁴ phi: ² /	หมายถึง อุปกรณ์ตักข้าวที่ทำจากไม้ อะลูมิเนียม พลาสติก

4.1.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า (narrowing) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ		
‘ผึ่ง’	ระดับอายุที่ 1,2	
	/to:¹ mim⁶/	หมายถึง ผึ่งทุกชนิด
	ระดับอายุที่ 3	
	/to:¹ mim⁶/	หมายถึง ผึ่งตัวเล็ก หากผึ่งตัวใหญ่ ใช้ว่า /phwŋ⁵/
‘หนอน’	ระดับอายุที่ 1, 2	
	/to:¹ buŋ⁵/	หมายถึง หนอนทุกชนิด
	ระดับอายุที่ 3	
	/to:¹ buŋ⁵/	หมายถึง หนอนผีเสื้อ หากเป็นหนอนแมลงวันที่อยู่ในอาหาร เช่น ปลาร้า ใช้ว่า /ta¹no:n¹/
‘เที่ยวเล่น’	ระดับอายุที่ 1	
	/ʔin⁵/	หมายถึง เที่ยวและเล่น
	ระดับอายุที่ 2, 3	
	/ʔin⁵/	หมายถึง เล่น หากเที่ยวใช้ว่า /thiaw⁵/

4.1.4 การสูญเสียท่ไทด้าและการรักษาศัพท์ไทด้า

จากข้อมูลการใช้ศัพท์รูปแบบ BBB พบว่ามีการสูญเสียท่ไทด้าโดยใช้ศัพท์อื่นแทน ได้แก่ ศัพท์ไทยกรุงเทพฯ ศัพท์ไทยกลาง ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทด้า	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘แกะ (สัตว์)’	/to:¹ jo:²/	/to:¹ keʔ³/

ศัพท์ /to:¹ keʔ³/เป็นการนำศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ คือคำว่า /keʔ³/มาเติมศัพท์ /to:¹/‘ตัว’ ใช้กับสัตว์ในภาษาไทดำ เป็นศัพท์สร้างใหม่คือ /to:¹ keʔ³/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทด้า	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ตะกร้า’	/sa:⁶/	/ka⁴ ta:⁵/

ศัพท์ /ka⁴ ta:⁵/ เป็นศัพท์ภาษาลาวเช่น ลาวเวียง ลาวครั้ง ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในภูมิภาคตะวันตกและจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้บอกภาษาไทยคำได้นำมาใช้แทนศัพท์คำ คือ /sa:⁶/

การใช้ศัพท์ภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทยคำตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี มีการเปลี่ยนแปลงด้านการสัทศัพท์ไทยคำที่ปรากฏในระดับอายุต่างๆ เพราะการใช้ศัพท์อื่น [B] หรือการใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่น (A) นั้นปรากฏตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 136 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 20.92 ใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่นจำนวน 59 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 9.07 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือจำนวน 249 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 38.30 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุด

หากจะพิจารณารูปแบบ **BBB** คือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทยคำแต่ละหมวด ซึ่งมีผลทำให้เกิดการสัทศัพท์ไทยคำของผู้บอกภาษาทุกระดับอายุ พบว่าหมวดวัตถุ สถานที่ ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด ส่วนหมวดธรรมชาติใช้ศัพท์อื่นน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับ ดังนี้

ลำดับที่ 1	หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยวรรณ ใช้ศัพท์อื่น 31 หน่วยวรรณ(ร้อยละ 38.75)
ลำดับที่ 2	หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยวรรณ ใช้ศัพท์อื่น 6 หน่วยวรรณ(ร้อยละ 30)
ลำดับที่ 3	หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยวรรณ ใช้ศัพท์อื่น 9 หน่วยวรรณ(ร้อยละ 20.45)
ลำดับที่ 4	หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยวรรณ ใช้ศัพท์อื่น 57 หน่วยวรรณ(ร้อยละ 19.32)
ลำดับที่ 5	หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยวรรณ ใช้ศัพท์อื่น 10 หน่วยวรรณ(ร้อยละ 18.86)
ลำดับที่ 6	หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยวรรณ ใช้ศัพท์อื่น 9 หน่วยวรรณ(ร้อยละ 18)
ลำดับที่ 7	หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยวรรณ ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยวรรณ(ร้อยละ 16.12)
ลำดับที่ 8	หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยวรรณ ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยวรรณ (ร้อยละ 13.15)
ลำดับที่ 9	หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยวรรณ ใช้ศัพท์อื่น 4 หน่วยวรรณ (ร้อยละ 10.26)

ส่วนการรักษาศัพท์ไทดำ รูปแบบAAA แต่ละหมวดของคนสามระดับอายุนั้น ผู้วิจัยพบว่าหมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ไทดำมากที่สุด ส่วนหมวดวัตถุ สถานที่ ผู้บอกภาษาจะใช้ศัพท์ไทดำน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 32 หน่วยย่อย (ร้อยละ 84.21)
- ลำดับที่ 2 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 23 หน่วยย่อย (ร้อยละ 79.19)
- ลำดับที่ 3 หมวดของกิน รสชาติจำนวน 50 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 34 หน่วยย่อย (ร้อยละ 68)
- ลำดับที่ 4 หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 24 หน่วยย่อย (ร้อยละ 61.53)
- ลำดับที่ 5 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 32 หน่วยย่อย (ร้อยละ 60.37)
- ลำดับที่ 6 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 23 หน่วยย่อย (ร้อยละ 57.27)
- ลำดับที่ 7 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 168 หน่วยย่อย (ร้อยละ 56.94)
- ลำดับที่ 8 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 9 หน่วยย่อย (ร้อยละ 45)
- ลำดับที่ 9 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 32 หน่วยย่อย (ร้อยละ 40)

4.2 การแปรศัพท์ในภาษาไทดำของคนสามระดับอายุ ตำบลคอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

4.2.1 การแปรด้านการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่พูดภาษาไทดำ หมู่ที่ 2, 4, 6 ตำบลคอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จากจำนวนหน่วยย่อย 650 หน่วยย่อย ปรากฏผลดังนี้

4.2.1.1 หน่วยย่อยที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน

4.2.1.2 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน

4.2.1.3 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

4.2.1.1 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน

จากการสอบถามพบว่า ผู้บอกภาษาไทดำ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันมีจำนวน 538 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 82.76 แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ศัพท์ไทดำ พบว่า ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำมีจำนวน 361 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 55.53 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ชะอม’	/phak ³ na:m ¹ /	/phak ³ na:m ¹ /
‘ผึ่ง’	/to: ¹ mim ⁶ /	/to: ¹ mim ⁶ /
‘พระอาทิตย์’	/ta ⁴ wen ² /	/ta ⁴ wen ² /
‘ครกกระเดื่อง’	/mo:ŋ ² /	/mo:ŋ ² /
‘สร้อยข้อมือ’	/sa:j ¹ khe:n ¹ /	/sa:j ¹ khe:n ¹ /

2. การใช้ศัพท์อื่น มีจำนวน 167 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 25.69 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘มะเจี๊พวง’	/ma ⁴ khwa ¹ co: ² /	/ma ⁴ kwe:ŋ ⁶ /
‘เหยี่ยว’	/to: ¹ ?i: ¹ lew ¹ /	/to: ¹ jiaw ³ /
‘ดอกโสน’	/bo? ³ ko: ¹ ta:ŋ ² /	/bo? ³ sa ⁴ no: ¹ /
‘น้ำหอม’	/nam ⁶ bo? ³ /	/nam ⁶ ho:m ¹ /
‘เพื่อนสนิท’	/siŋ ¹ ku: ¹ /	/siaw ³ /

3. การใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น มีจำนวน 10 หน่วยย่อย หรือร้อยละ 1.53 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยย่อย	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘เม็กค’	/ken ³ /	/ken ³ / /met ⁴ /
‘พะอง’	/ta ⁴ kə:n ¹ /	/ta ⁴ kə:n ¹ / /ban ¹ daj ¹ phat ² /
‘ฟอง’ (ลักษณะนามของไข่)	/nuaj ³ /	/nuaj ³ / /lu? ⁴ /
‘จำ’	/cu: ³ /	/cu: ³ / /cam ¹ /
‘หมุน’	/pin ⁵ /	/pin ⁵ / /mun ¹ /

4.2.1.2 หน่วยย่อยที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน มีจำนวน 36 หน่วยย่อย หรือร้อยละ 5.53 แบ่งเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. หน่วยย่อยที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 36 หน่วยย่อย หรือร้อยละ 5.53 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘มะรุม’	/ma ⁴ ʔi: ¹ hum ² /	/ma ⁴ ʔi: ¹ hum ² /	/ma ⁴ lum ² /
‘ตุ๊กแก’	/to: ¹ tak ³ te: ¹ /	/to: ¹ tak ³ te: ¹ /	/to: ¹ tok ³ to: ¹ /
‘คราด’	/ba:n ¹ sa:ŋ ⁶ /	/ba:n ¹ sa:ŋ ⁶ /	/kha:t ⁴ /
‘พุดคิคว้าง’	/paʔ ³ ka:ŋ ⁶ /	/paʔ ³ ka:ŋ ⁶ /	/paʔ ³ tit ³ ʔa:ŋ ³ /
‘เขือก’	/cwaʔ ⁴ /	/cwaʔ ⁴ /	/swak ⁴ /

2. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 12 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 1.84 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘กระท้อน’	/ma ⁴ toŋ ⁵ /	/ma ⁴ toŋ ⁵ /	/sa ⁴ tho:n ⁵ /
‘ลูกข่าง’	/ma ⁴ sa:ŋ ³ /	/ma ⁴ sa:ŋ ³ /	/luʔ ⁴ kha:ŋ ³ /
‘ซีก เลี้ยว’	/kim ¹ /	/kim ¹ /	/si:k ⁴ /
‘ปลาเนื้ออ่อน’	/to: ¹ pa: ¹ swam ¹ /	/to: ¹ pa: ¹ swam ¹ /	/pa: ¹ nwa ⁶ ʔo:n ³ /
‘สะพาน’	/khua ¹ /	/khua ¹ /	/sa ⁴ pha:n ² /

3. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 8 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 1.23 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘มะเขือเทศ’	/ma ⁴ ma:n ⁴ /	/ma ⁴ ma:n ⁴ /	
		/ma ⁴ khwa ¹ the:t ⁴ /	/ma ⁴ khwa ¹ the:t ⁴ /
‘สวิง’	/ka ⁴ sa: ⁵ /	/ka ⁴ sa: ⁵ /	
		/sa ⁴ wiŋ ¹ /	/sa ⁴ wiŋ ¹ /
‘ทัพพี’	/cɔ:ŋ ¹ /	/cɔ:ŋ ¹ /	
		/thap ⁴ phi: ² /	/thap ⁴ phi: ² /
‘ขโมย’	/kon ² lak ⁴ /	/khon ² khi: ⁵ lak ⁴ /	
		/kha ⁴ mo:j ² /	/kha ⁴ mo:j ² /
‘สไบ’	/pha: ⁵ piaw ¹ /	/pha ⁵ piaw ¹ /	
		/sa ⁴ baj ¹ /	/sa ⁴ baj ¹ /

4. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 16 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2.46 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘นกกาเหว่า’	/to: ¹ nok ⁴ ka ⁴ wo: ⁵ /	/to: ¹ nok ⁴ ka ⁴ wo: ⁵ /	
		/nok ⁴ ka: ¹ waw ³ /	/nok ⁴ ka: ¹ waw ³ /
‘รก’	/hok ⁴ /	/hok ⁴ /	
		/swa ⁵ /	/swa ⁵ /
‘กระโดดลง’	/tew ¹ /	/tew ¹ /	
		/ka ⁴ do:t ³ /	/ka ⁴ do:t ³ /
‘เงิน, ผลึก’	/suj ¹ /	/suj ¹ /	
		/lun ² /	/lun ² /

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘สนุก’	/muan ⁴ /	/muan ⁴ /	/sa ⁴ nuk ³ /
		/sa ⁴ nuk ³ /	/phoʔ ⁴ /

5. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 6 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 0.92 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘น้ำครำ’	/nam ⁶ koŋ ² ca:n ² /	/nam ⁶ koŋ ² ca:n ² /	/nam ⁶ koŋ ² ca:n ² /
			/nam ⁶ kam ² /
‘ตะแกรง’	/so:ŋ ¹ /	/so:ŋ ¹ /	/so:ŋ ¹ /
			/ta ¹ ke:ŋ ² /
‘ปลอกหมอน’	/swa ⁵ mo:n ¹ /	/swa ⁵ mo:n ¹ /	/swa ⁵ mo:n ¹ /
			/poʔ ³ mo:n ¹ /
‘ปิ่นปักผม’	/maj ⁶ khat ³ kaw ⁵ /	/maj ⁶ khat ³ kaw ⁵ /	/maj ⁶ khat ³ kaw ⁵ /
			/pin ³ /
‘กุ้นเคย’	/kwen ³ /	/kwen ³ /	/kwen ³ /
			/kun ⁶ /

6. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 19 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2.92 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
		B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘ตะไคร้’	/phak ³ cau ⁶ /	/phak ³ cau ⁶ /	/phak ³ cau ⁶ / /ta ⁴ khaj ⁶ /
‘พังพอน’	/to: ¹ co:n ¹ po:n ¹ /	/to: ¹ co:n ¹ po:n ¹ /	/to: ¹ co:n ¹ po:n ¹ / /phan ² pho:n ² /
‘ท้ายทอย’	/kam ¹ lon ⁴ /	/kam ¹ lon ⁴ /	/kam ¹ lon ⁴ / /tha:j ⁶ tho:j ² /
‘พระจันทร์’	/buan ¹ /	/buan ¹ /	/buan ¹ / /pha ⁴ can ¹ /
‘ไกว (เปล)’	/wiŋ ² /	/wiŋ ² /	/wiŋ ² / /kweŋ ³ /

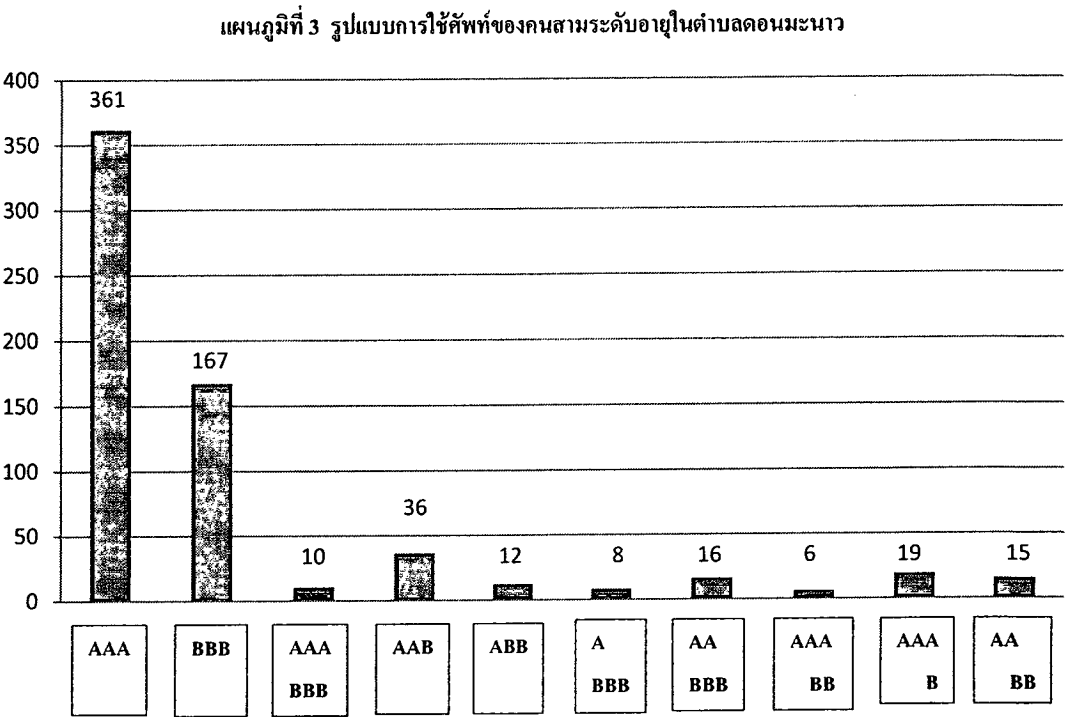
4.2.1.3 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 15 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2.30 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘ข้อศอก’	/khe:n ¹ soʔ ³ /	/khe:n ¹ soʔ ³ /	/khe:n ¹ soʔ ³ / /kho: ⁵ so:k ³ /	/kho: ⁵ so:k ³ /
‘รอง (น้ำ)’	/to: ² /	/to: ² /	/to: ² / /lo:ŋ ² /	/lo:ŋ ² /
‘ล้าง’	/suaj ⁴ /	/suaj ⁴ /	/suaj ⁴ / /la:ŋ ⁶ /	/la:ŋ ⁶ /
‘อยู่’	/teŋ ¹ /	/teŋ ¹ /	/teŋ ¹ / /bon ¹ /	/bon ¹ /

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทคำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
ตัวเส้น	/to:¹ men²/	/to:¹ men²/	/to:¹ men²/ /to:¹ len²/	/to:¹ len²/

จากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทยคำทั้ง 10 รูปแบบสามารถแสดงความถี่ของการใช้แต่ละแบบ ได้ด้วยแผนภูมิดังต่อไปนี้

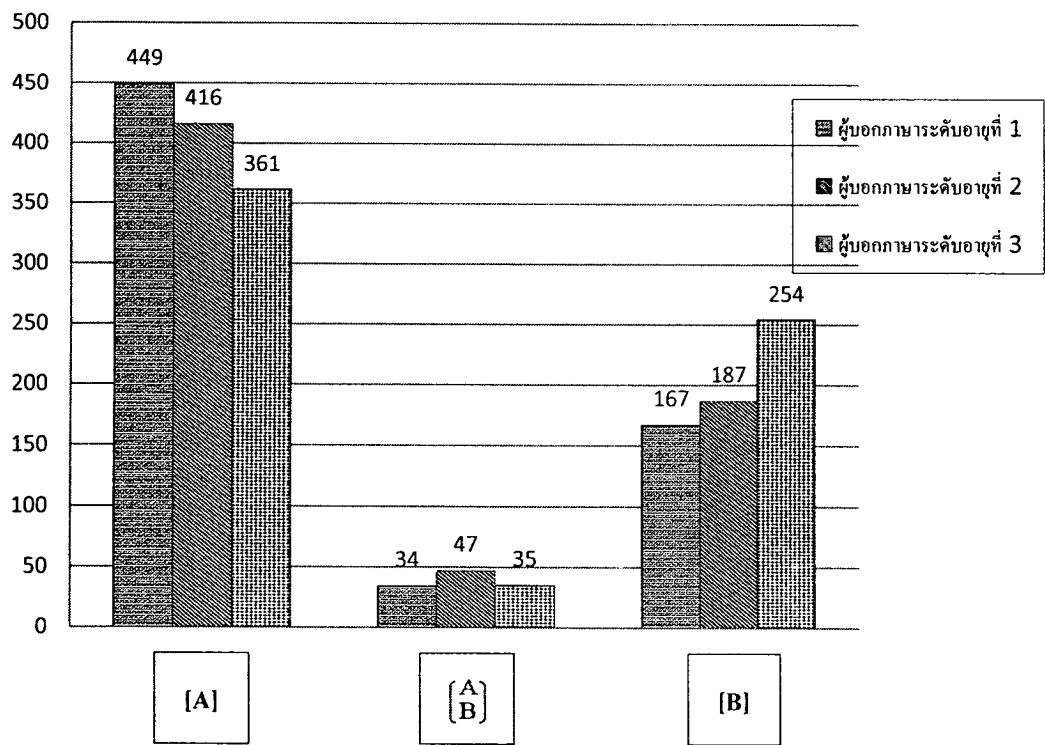

จะเห็นได้ว่า ชุมชนภาษาไทยคำ ตำบลอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้บอกภาษาทุกระดับอายุใช้ศัพท์ไทคำร่วมกันเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 361 หน่วยอรรถ รองลงมาก็คือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทคำ จำนวน 167 หน่วยอรรถ

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ไทคำ [A] ศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์ไทคำร่วมกับศัพท์อื่น ^[A][B] ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทคำ [A] มากที่สุด คือร้อยละ 69.07 ใช้ ศัพท์อื่น [B] น้อยที่สุด คือร้อยละ 25.69 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด คือร้อยละ 39.07 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทคำ ร่วมกับศัพท์อื่น ^[A][B]มากที่สุด คือร้อยละ 7.23 ดังตารางต่อไปนี้

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A		B	
		%		%		%
ระดับอายุที่ 1	449	69.07	34	5.23	167	25.69
ระดับอายุที่ 2	416	64	47	7.23	187	28.76
ระดับอายุที่ 3	361	55.53	35	5.38	254	39.07

แผนภูมิที่ 4 เปรียบเทียบการใช้ศัพท์ไวยากรณ์ [A] ศัพท์ไวยากรณ์ร่วมกับศัพท์อื่น [A/B] และศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ ตำบลอนนทนา

4.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ

4.2.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไวยากรณ์

4.2.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น

4.2.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไวยากรณ์ หมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาไวยากรณ์ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ หรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ ศัพท์ไทดำ

		ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
‘ปลาไหล’	/to: ¹ pa: ¹ jian ³ /	/to: ¹ pa: ¹ jian ³ ~ to: ¹ jian ³ /	
		ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘หน้าอก’	/ʔək ³ /	/ʔək ³ /	/na: ⁵ ʔək ³ /
		ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
‘ที่ไหน’	/ka: ¹ lau ² ~ bon ³ lau ² /	/ka: ¹ lau ² ~ bon ³ lau ² /	
		ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
‘จิ้งเหลน’	/to: ¹ jiam ⁴ ka: ¹ ja ² tɔ: ² /	/to: ¹ siam ⁴ ka: ¹ /	

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์ไทดำ เช่น

การแปรเสียง หน่วยอรรถ

		ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
ɲw ~ h	‘ปิด’	/hap ³ ~ ɲwap ⁴ /	
		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3 ²
h ~ d	‘สงสาร’	/ʔeŋ ¹ lu: ¹ /	/ʔeŋ ¹ du: ¹ /

4.2.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น หมายถึง การใช้รูปแปรของศัพท์อื่น ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นกลาง หรือการสร้างศัพท์ใหม่ที่ปรากฏใช้ในผู้ออกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

		ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘ส้มโอ’		/som ⁵ puk ³ /	/som ⁵ ʔo: ¹ /
		ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘ปลาหมอ’		/to: ¹ pa: ¹ mo: ¹ /	/pa: ¹ mo: ¹ /

² แม้ว่าเสียง /l/ ในภาษาไทยต่างจะมีปฏิภาคกับเสียง /d/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ กรณีของคำว่า /ʔeŋ¹ lu:¹/ จัดเป็นการแปรของศัพท์ไทดำ เพราะภาษาไทยกรุงเทพฯ ใช้คนละรูปศัพท์ คือ /soŋ¹ sa:n¹/ ‘สงสาร’

หน่วยอรรถ

	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘สับปะรด’	/sap ³ pa ⁴ lot ⁴ /	/som ⁵ ma ⁴ lot ⁴ /
	ระดับอายุที่ 3	
‘นกกระยาง’	/nok ⁴ ɲa:ŋ ² ~ nok ⁴ ka ⁴ ɲa:ŋ ² /	

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์อื่น เช่น

การแปรเสียง หน่วยอรรถ

		ระดับอายุที่ 2, 3	
h ~ l	‘ร้องเพลง’	/hɔ:ŋ ⁶ ~ lɔ:ŋ ⁶ / ³	
		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
s~ch	‘นมวก’	/sa ⁴ mua ³ /	/cha ⁴ mua ³ /
		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
k~kh	‘ชายคา’	/sa:j ² ka: ² /	/sa:j ² kha: ² /

4.2.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ ของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยพบการแปรความหมายของบางศัพท์ ดังนี้

4.2.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก (widening) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่ง ใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘มะเขือเทศ’	ระดับอายุที่ 1	
	/ma ⁴ khu:a ¹ the:t ⁴ /	หมายถึง มะเขือเทศลูกใหญ่ ถ้ามีขนาดเล็ก เช่น มะเขือ สีดำ ใช้ว่า /ma ⁴ ma:n ⁴ /

³ แม้ว่าเสียง /h/ ในภาษาไทยคำจะมีปรากฏกับเสียง /r/ หรือ /l/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ บางคำ ในกรณีของคำ ‘ร้องเพลง’ จัดเป็นการแปรเสียงของศัพท์อื่นคือศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ /rɔ:ŋ⁵/ เพราะภาษาไทยคำใช้คนละรูปศัพท์ คือ /khap¹/ เช่นเดียวกับคำว่า ‘ชายคา’ แม้จะมีปรากฏของเสียง /k/ ในภาษาไทยคำ กับเสียง /kh/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ จัดเป็นการแปรเสียงของศัพท์ไทยกรุงเทพฯ เพราะภาษาไทยคำคนละรูปศัพท์คือ /tu:p³ fuaŋ⁴/

หน่วยอรรถ

ระดับอายุที่ 2, 3

/ma⁴ khu:a¹ the:t⁴/ หมายถึง มะเขือเทศทั้งลูกเล็กและลูกใหญ่

ระดับอายุที่ 1, 2

‘วัก’ /wak⁴/ หมายถึง การใช้มือวักน้ำ หากใช้อุปกรณ์วักน้ำจะเรียกว่า /soʔ³/

ระดับอายุที่ 3

/wak⁴/ หมายถึง การใช้มือหรืออุปกรณ์วักน้ำ

4.2.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า (narrowing) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่ง ใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘ปิ่นปักผม’ ระดับอายุที่ 1
/maj³ khat³ kaw⁵/ หมายถึง ปิ่นปักผมทั่วไปทั้งของไทยดำและกลุ่มชาติพันธุ์อื่น

ระดับอายุที่ 2,3

/maj³ khat³ kaw⁵/ หมายถึง ปิ่นปักผมเฉพาะแบบของไทยดำ มีทรงงอปลายแหลม 2 ข้าง ส่วนปิ่นปักผมของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ที่มีทรงตรง ปลายแหลมข้างเดียว ใช้ว่า /pin³/

4.2.4 การสูญเสียทที่ไทดำและการรักษาศัพท์ไทดำ

จากข้อมูลการใช้ศัพท์รูปแบบ BBB พบว่าการสูญเสียทที่ไทดำโดยใช้ศัพท์อื่นแทนได้แก่ ศัพท์ไทยกรุงเทพฯ ศัพท์ไทยถิ่นกลาง ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘กะหล่ำดอก’	/phak ³ kat:t ³ boʔ ³ /	/ka ⁴ lam ³ boʔ ³ /	/ka ⁴ lam ³ doʔ ³ /

ศัพท์ /ka⁴ lam³ boʔ³/ หรือ /ka⁴ lam³ doʔ³/ เป็นการนำศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ มาปรับให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาไทดำ คือคำว่า /do:k⁴/ ‘ดอก’ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 จะเปลี่ยนเสียง /d/ เป็น /b/ และปรับสระเสียงยาว / ะ: / เป็น / ะ / เปลี่ยนพยัญชนะท้ายจาก /-k/ เป็น

/-ʔ/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะใช้เสียง [d] ตามระบบเสียงภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งไม่มีในระบบเสียงไทดำ เพียงปรับเสียงพยัญชนะท้ายจาก /-k/ เป็น /-ʔ/ ตามหลักปฏิภาคของภาษาไทยดำกับภาษาไทยกรุงเทพฯ เท่านั้น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 3
‘ตุ๊กแก’	/to: ¹ tak ³ te: ¹ /	/to: ¹ tok ³ to: ¹ /

ศัพท์ /to:¹ tok³ to:¹/ เป็นศัพท์ภาษาไทยวน ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในภูมิภาคตะวันตกหลายพื้นที่ ผู้บอกภาษาไทยดำระดับอายุที่ 3 ได้นำมาใช้แทนศัพท์คำ คือ /to:¹ tak³ te:¹/

การใช้ศัพท์ภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทยดำตำบลคอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีการเปลี่ยนแปลงด้านการสัทศัพท์ไทดำที่ปรากฏในระดับอายุต่างๆ เพราะการใช้ศัพท์อื่น [B] หรือการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ^(A) นั้นปรากฏตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 167 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 25.69 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่นจำนวน 34 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 5.33 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือจำนวน 254 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 39.07 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 จะใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุด คือจำนวน 47 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 7.23 ผู้วิจัยคาดว่าระดับอายุที่ 2 เป็นบุคคลวัยทำงาน มีครอบครัว เป็นระดับอายุเชื่อมต่อกับคนวัยชราและวัยหนุ่มสาว จึงนิยมใช้ศัพท์ทั้งสองประเภทสื่อสารควบคู่กัน

หากจะพิจารณารูปแบบ **BBB** คือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทดำแต่ละหมวด ซึ่งมีผลทำให้เกิดการสัทศัพท์ไทดำของผู้บอกภาษาทุกระดับอายุ พบว่าหมวดวัตถุ สถานที่ ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด ส่วนหมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลาใช้ศัพท์อื่นน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับ ดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 28 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 35)
- ลำดับที่ 2 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 6 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 30)
- ลำดับที่ 3 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 81 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 27.45)

- ลำดับที่ 4 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยบรรณใช้ศัพท์อื่น 14 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 26.41)
- ลำดับที่ 5 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 10 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 22.72)
- ลำดับที่ 6 หมวดธรรมชาติ พืช จำนวน 39 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 8 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 20.51)
- ลำดับที่ 7 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 9 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 18)
- ลำดับที่ 8 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 16.12)
- ลำดับที่ 9 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 13.15)

ส่วนการรักษาศัพท์ไทดำ รูปแบบ AAA แต่ละหมวดของคนสามระดับอายุนั้น ผู้วิจัยพบว่าหมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ไทดำมากที่สุด ส่วนหมวดการแต่งกาย ผ้า และแร่ธาตุ ผู้บอกภาษาจะใช้ศัพท์ไทดำน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 30 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 78.94)
- ลำดับที่ 2 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 23 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 74.19)
- ลำดับที่ 3 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 32 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 64)
- ลำดับที่ 4 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 33 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 62.26)
- ลำดับที่ 5 หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 24 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 61.53)
- ลำดับที่ 6 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 159 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 53.89)
- ลำดับที่ 7 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 19 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 43.18)
- ลำดับที่ 8 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 33 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 41.25)
- ลำดับที่ 9 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 8 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 40)

4.3 การแปรศัพท์ในภาษาไทยคำของคนสามระดับอายุ ตำบลไผ่สูง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

4.3.1 การแปรด้านการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่พูดภาษาไทยคำ หมู่ที่ 4 และ 5 ตำบลไผ่สูง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จากจำนวนหน่วยวรรณคดี 650 หน่วยวรรณคดี ปรากฏผล ดังนี้

- 4.3.1.1 หน่วยวรรณคดีที่ผู้ออกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.3.1.2 หน่วยวรรณคดีที่ผู้ออกภาษาไทยคำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.3.1.3 หน่วยวรรณคดีที่ผู้ออกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

4.3.1.1 หน่วยวรรณคดีที่ผู้ออกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน ผู้ออกภาษาไทยคำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันมีจำนวน 480 หน่วยวรรณคดี หรือร้อยละ 73.84 แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ศัพท์ไทยคำ พบว่า ผู้ออกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ไทยคำ มีจำนวน 359 หน่วยวรรณคดี หรือร้อยละ 55.23 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A

หน่วยวรรณคดี	ศัพท์ไทยคำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ขนุน’	/ma ⁴ mi: ⁵ /	/ma ⁴ mi: ⁵ /
‘กิ่งกือ’	/to: ¹ bong ⁵ kur: ¹ /	/to: ¹ bong ⁵ kur: ¹ /
‘พินกรรม’	/khew ⁵ kok ³ /	/khew ⁵ kok ³ /
‘ป่าช้า’	/pa: ³ hew ⁴ /	/pa: ³ hew ⁴ /
‘แม่ผิว’	/me: ⁴ ja: ⁴ /	/me: ⁴ ja: ⁴ /

2. การใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้ มีจำนวน 116 หน่วยวรรณคดี หรือ ร้อยละ 17.84 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘กะหล่ำดอก’	/phak³ka:t³boʔ³/	/ka⁴ lam³ boʔ³/
‘กระต่าย’	/to:¹ thoʔ³/	/to:¹ ka⁴ ta:j³/
‘จู้ว’	/kwin¹/	/khua⁵/
‘เมฆ’	/piaŋ¹ fa:²/	/khi:⁵ me:k⁴/
‘กระดาศ’	/cia⁵/	/ka⁴ da:t³/

3. การใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น มีจำนวน 5 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 0.76 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘กิ้งก่า’	/pɔm¹ ta⁴ ke:¹/	/pɔm¹ ta⁴ ke:¹/ /kiŋ⁵ ka:³/
‘จี้ครั่ง’	/khi:⁵ caŋ⁴/	/khi:⁵ caŋ⁴/ /khi:⁵ khaŋ⁴/
‘ตะเกียบ’	/thu:¹/	/thu:¹/ /ta⁴ kiap⁴/
‘เที่ยวเล่น’	/ʔin³/	/ʔin³/ /thiaw⁴/
‘แลบ (ฟ้า, ลิ่น)’	/me:p³/	/me:p³/ /pa⁴ lap⁴ luam⁴/

4.3.1.2 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน มีจำนวน 131 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 20.15 แบ่งเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 51 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 7.84 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยวรรณ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘นกกลางเขน’	/nok ⁴ jeŋ ² je ² /	/nok ⁴ jeŋ ² je ² /	/nok ⁴ ka:ŋ ¹ khe:n ¹ /
‘น้ำครำ’	/nam ⁶ koŋ ¹ ca:n ¹ /	/nam ⁶ koŋ ¹ ca:n ¹ /	/nam ⁶ ha:j ⁶ /
‘ปลอกหมอน’	/sua ⁵ mo:n ¹ /	/sua ⁵ mo:n ¹ /	/poʔ ³ mo:n ¹ /
‘เขย่า’	/sak ³ san ³ /	/sak ³ san ³ /	/kha ⁴ jaw ⁴ /
‘ลูกคนหัวปี’	/luʔ ⁴ kok ³ /	/luʔ ⁴ kok ³ /	/luʔ ⁴ khon ³ jaw ³ /

2. หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 11 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 1.69 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยวรรณ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘เหยี่ยว’	/to:ʔ ¹ ʔi:ʔ ¹ lew ¹ /	/to:ʔ ¹ ʔi:ʔ ¹ lew ¹ /	/to:ʔ ¹ jiaw ⁴ /
‘กระดอง’	/ʔoŋ ¹ /	/ʔoŋ ¹ /	/ka ⁴ do:ŋ ¹ /
‘กระบอก’	/baŋ ⁵ /	/baŋ ⁵ /	/ka ⁴ bo:ʔ ³ /
‘มั่งมี รวย’	/haŋ ⁴ /	/haŋ ⁴ /	/luaŋ ² /
‘แมลงหริ่ง’	/me:ŋ ² poŋ ¹ piŋ ¹ /	/to:ʔ ¹ me:ŋ ² poŋ ¹ piŋ ¹ /	/me:ŋ ² wi:ʔ ³ /

3. หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 9 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 1.38 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ข้าวเปลือก’	/khaw ⁵ kaʔ ³ /	/khaw ⁵ kaʔ ³ /	
		/khaw ⁶ pwaʔ ³ /	/khaw ⁶ pwaʔ ³ /
‘กระรอก’	/to: ¹ hoʔ ⁴ /	/to: ¹ hoʔ ⁴ /	
		/to: ¹ ka ⁴ loʔ ⁴ /	/to: ¹ ka ⁴ lo:k ⁴ /
‘ทัพพี’	/co:ŋ ¹ /	/co:ŋ ¹ /	
		/thap ⁴ phi: ² /	/thap ⁴ phi: ² /
‘คลอง’	/hoŋ ⁴ mwaŋ ¹ /	/hoŋ ⁴ mwaŋ ¹ /	
		/kho:ŋ ² /	/kho:ŋ ² /
‘คลึง’	/li: ⁶ lo: ⁶ /	/li: ⁶ lo: ⁶ /	
		/khuŋ ¹ /	/khuŋ ¹ /

4. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 10 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 1.53 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘ร่างกาย’	/to: ¹ kiŋ ² /	/to: ¹ kiŋ ² /	
		/lam ² to: ¹ /	/lam ² to: ¹ /
‘กระดุม’	/ma ⁴ swa ⁵ /	/ma ⁴ swa ⁵ /	
		/ka ⁴ dum ¹ /	/ka ⁴ dum ¹ /

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘เข็มขัด’	/sa:j¹ ʔɛ:w¹/	/sa:j¹ ʔɛ:w¹/ /khem¹ khat³/	/khem¹ khat³/
‘สร้อยคอ’	/pɔʔ³ kw:²/	/pɔʔ³ kw:²/ /sɔ:j⁵ kw:²/	/sɔ:j⁵ kw:²/
‘วาง’	/pɔŋ¹/	/pɔŋ¹/ /wa:ŋ²/	/wa:ŋ²/

5. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 11 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 1.69 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	A B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ทับทิม (ผลไม้)’	/ma⁴ la:²/	/ma⁴ la:²/	/ma⁴ la:²/ /thap⁴ thim²/
‘ปลาเนื้ออ่อน’	/to:¹ pa:¹ suam¹/	/to:¹ pa:¹ suam¹/	/to:¹ pa:¹ suam¹/ /pa:¹ nua⁶ ʔɔ:n³/
‘กลม’	/mon²/	/mon²/	/mon²/ /kom¹/
‘คว้าน’	/kuat⁴/	/kuat⁴/	/kuat⁴/ /kwa:n⁶/
‘ชำแหละ’	/cua²/	/cua²/	/cua²/ /kha:⁵/

6. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 39 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 6.๖ ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘กระท้อน’	/ma ⁴ tɔŋ ⁵ /	/ma ⁴ tɔŋ ⁵ /	/ma ⁴ tɔŋ ⁵ / /ka ⁴ tho:n ⁶ /
‘พุทรา’	/ma ⁴ than ² /	/ma ⁴ than ² /	/ma ⁴ than ² / /phut ⁴ sa: ² /
‘โคลน’	/poŋ ² /	/poŋ ² /	/khi: ⁵ poŋ ² / /khi: ⁵ kho:n ² /
‘ปลัก’	/buaʔ ³ /	/buaʔ ³ /	/buaʔ ³ / /pak ³ /
‘สระແ່ນ’	/hɔm ¹ pɔm ⁵ /	/hɔm ¹ pɔm ⁵ /	/hɔm ¹ pɔm ⁵ / /sa ⁴ la ⁴ ne: ³ /

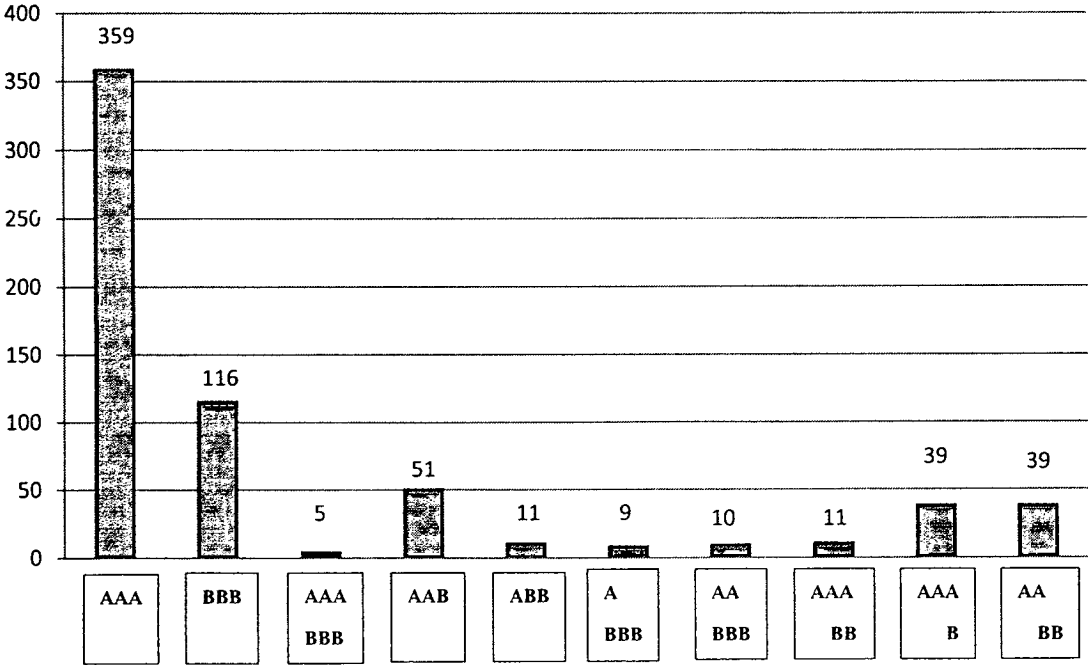
4.3.1.3 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 39 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 6.๖ ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘มะเขือเทศ’	/ma ⁴ ma:n ¹ /	/ma ⁴ ma:n ¹ /	/ma ⁴ ma:n ¹ /	
			/ma ⁴ khwa ¹ the:t ⁴ /	/ma ⁴ khwa ¹ the:t ⁴ /
‘สับปะรด’	/ma ⁴ nat ⁴ /	/ma ⁴ nat ⁴ /	/ma ⁴ nat ⁴ /	
			/som ⁵ ma ⁴ lot ⁴ /	/som ⁵ ma ⁴ lot ⁴ /
‘หนอน’	/to: ¹ buŋ ⁵ /	/to: ¹ buŋ ⁵ /	/to: ¹ buŋ ⁵ /	
			/to: ¹ no:n ¹ /	/to: ¹ no:n ¹ /
‘เลือดกำเดา’	/luat ⁴ laŋ ¹ /	/luat ⁴ laŋ ¹ /	/luat ⁴ daŋ ¹ /	
			/luat ⁴ kam ¹ daw ¹ /	/luat ⁴ kam ¹ daw ¹ /
‘น้ำค้าง’	/nam ⁶ moʔ ³ /	/nam ⁶ moʔ ³ /	/nam ⁶ moʔ ³ /	
			/nam ⁶ kha:ŋ ⁶ /	/nam ⁶ kha:ŋ ⁶ /

จากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทดำทั้ง 10 รูปแบบสามารถแสดงความถี่ของการใช้แต่ละแบบ ได้ด้วยแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 5 รูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในตำบลฝาง

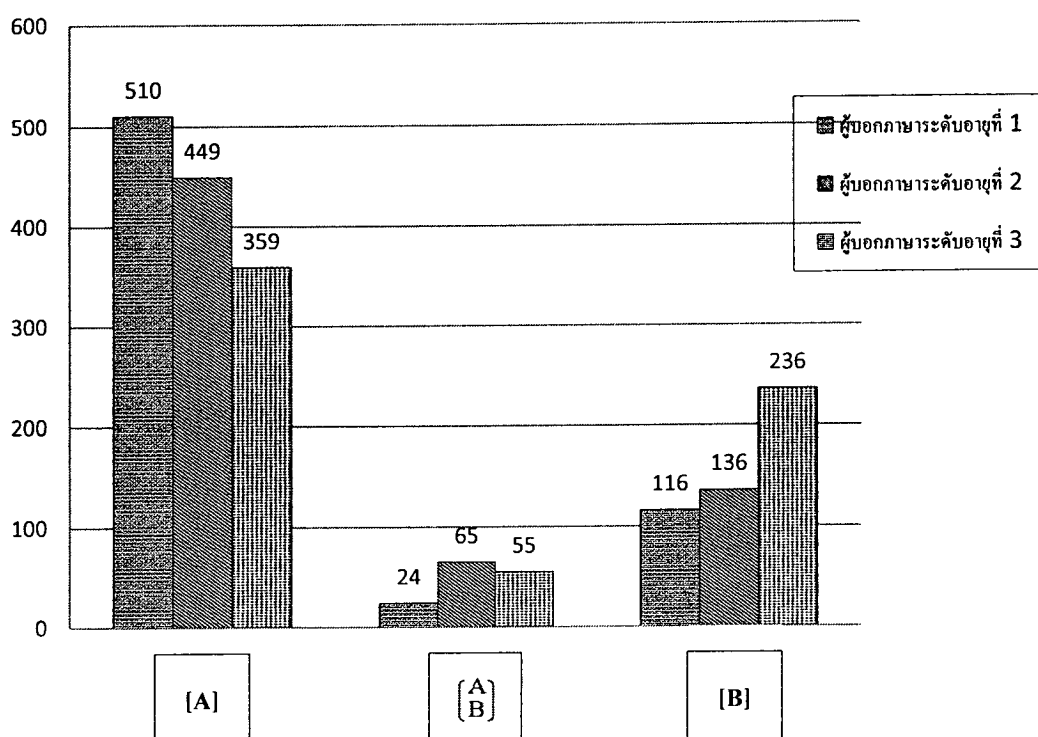

จะเห็นได้ว่าชุมชนภาษาไทยคำ ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ผู้บอกภาษาทุกระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำร่วมกันเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 359 หน่วยรรถ รองลงมาคือ การใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทดำ จำนวน 116 หน่วยรรถ

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น^[A] ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ [A] มากที่สุด คือร้อยละ 78.46 ใช้ศัพท์อื่น [B] น้อยที่สุด คือร้อยละ 17.84 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด คือร้อยละ 36.30 และใช้ศัพท์ไทดำ [A] น้อยที่สุด คือร้อยละ 55.23 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น^[A] มากที่สุด คือร้อยละ 10 ดังตารางต่อไปนี้

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A B		B	
		%		%		%
ระดับอายุที่ 1	510	78.46	24	3.69	116	17.84
ระดับอายุที่ 2	449	69.07	65	10	136	20.92
ระดับอายุที่ 3	359	55.23	55	8.46	236	36.30

แผนภูมิที่ 6 เปรียบเทียบการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น^[A] และศัพท์อื่น [B] ของคนสามระดับอายุ ตำบลไผ่หูช้าง

4.3.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ

- 4.3.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำ
- 4.3.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น

4.3.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำ หมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาไทดำของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ หรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ		ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
‘บุบปั๊’		/bem ¹ ~ bem ¹ beʔ ³ /	
		ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
‘โกหก’		/bew ⁵ ~ khi: ⁵ bew ⁵ /	
		ระดับอายุที่ 1,2 ระดับอายุที่ 3	
‘ร่ม’		/kan ² hom ⁴ /	/hom ⁴ /
		ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
‘ที่ไหน’		/ka ¹ law ² ~ bon ³ law ² /	

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์ไทดำ เช่น

การแปรเสียง		หน่วยอรรถ	
l ~ d	‘บันได’	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
		/khan ² laj ¹ /	/khan ² daj ¹ /
aw ~ aw	‘ใส’	ระดับอายุที่ 3	
		/saw ¹ ~ saw ¹ /	

4.3.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น หมายถึง การใช้รูปแปรของศัพท์อื่น ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยกลาง หรือการสร้างศัพท์ใหม่ที่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘ขง้าว’	/pa: ⁶ ɲa:w ⁶ /	/ɲa:w ⁶ /
	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘เป็บข้าว’	/maw ⁶ khaw ⁵ /	/kin ¹ khaw ⁵ /
	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 3
‘จะงอย (ปากนก)’	/sop ³ nok ⁴ /	/ɲoŋ ² sop ³ nok ⁴ /

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์อื่น เช่น

การแปรเสียง

หน่วยอรรถ

		ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
-ʔ ~ -k	‘คอปอก’	/ko: ² phoʔ ⁴ /	/ko: ² pho:k ⁴ /
		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
s ~ ch	‘ชะลอม’	/sa ⁴ lo:m ² /	/cha ⁴ lo:m ² /
		ระดับอายุที่ 3	
t ~ th	‘ทอผ้า’	/to: ² pha: ⁵ ~ tho: ² pha: ⁵ /	

4.3.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ ของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยพบการแปรความหมายของบางศัพท์ ดังนี้

4.3.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก (widening) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘คลอง’	ระดับอายุที่ 1	
	/khlo:ŋ ² /	หมายถึง ลำคลองที่เรือใช้สัญจร ถ้าเป็นคลองเล็ก ๆ ที่ขุดเพื่อค้ำน้ำให้รดสวนผลไม้ สวนผัก ใช้ว่า /hoŋ ⁴ muan ¹ /

หน่วยอรรถ

ระดับอายุที่ 2,3

/khlo:ŋ²/หมายถึง ลำคลองที่เรือใช้สัญจร หรือคลองเล็ก ๆ ที่ขุดเพื่อ
ดึงน้ำใช้รดสวนก็ได้

‘สไบ’

ระดับอายุที่ 2

/sa⁴ baj¹/หมายถึง ผ้าพาดบ่าหรือผ้าคาดอกที่มีเนื้อผ้าและสีสัน
หรือลายปักที่เป็นของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ถ้าเป็นของไทยคำจะ
ใช้ว่า /pha:⁵ piaw¹/

ระดับอายุที่ 3

/sa⁴ baj¹/หมายถึง ผ้าพาดบ่าหรือผ้าคาดอกทุกประเภท ทั้งของไทยคำ
และกลุ่มชาติพันธุ์อื่น

4.3.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า (narrowing) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับ
อายุหนึ่งใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘กระดุม’

ระดับอายุที่ 1,2

/ma⁴ swa⁵/

หมายถึง กระดุมเสื้อโดยทั่วไป

ระดับอายุที่ 3

/ma⁴ swa⁵/หมายถึง หมายถึง กระดุมเงินของไทยคำเท่านั้น หากเป็น
กระดุมสมัยใหม่ทำด้วยพลาสติก โลหะอื่น ๆ ใช้ว่า
/ka⁴ dum¹/

4.3.4 การสูญเสียพยัญชนะที่ไทดำและการรักษาพยัญชนะที่ไทดำ

จากข้อมูลการใช้ศัพท์รูปแบบ BBB พบว่ามีการสูญเสียพยัญชนะที่ไทดำโดยใช้ศัพท์อื่นแทน
ได้แก่ ศัพท์ไทยกรุงเทพฯ ศัพท์ไทยกลาง ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ เช่น

หน่วยอรรถ

ศัพท์ไทดำ

ระดับอายุที่ 1, 2, 3

‘ไข่แดง’

/mon² saj⁵//saj³ de:ŋ¹/

ศัพท์ /saj³ de:ŋ¹/ เป็นการนำศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ คือคำว่า /khaj³ de:ŋ¹/ มา
ปรับเสียงพยัญชนะต้นของพยางค์แรกคือ /khaj³/ เป็น /saj³/ เพื่อให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทยคำ
และเป็นเสียงปฏิภาณระหว่างภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาไทยคำด้วย คือ /kh/- /s/ จึงได้ศัพท์ใหม่
ว่า /saj³ de:ŋ¹/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ติดตาม’	/to:j ⁵ /	/nam ² /

ศัพท์ /nam²/ เป็นศัพท์ภาษาลาว เช่น ลาวเวียง ลาวครั่ง ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในภูมิภาคตะวันตกหลายพื้นที่ ผู้บอกภาษาไทดำได้นำมาใช้แทนศัพท์คำ คือ /to:j⁵/

การใช้ศัพท์ภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทดำตำบลไผ่หนูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีการเปลี่ยนแปลงด้านการสัทศัพท์ไทดำ ที่ปรากฏในระดับอายุต่างๆ เพราะการใช้ศัพท์อื่น [B] หรือการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ^[A] นั้น ปรากฏตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 116 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 17.84 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่นจำนวน 24 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 3.69 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือจำนวน 236 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 36.30 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 จะใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุด จำนวน 65 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 10 ผู้วิจัยคาดว่าระดับอายุที่ 2 เป็นบุคคลวัยทำงาน มีครอบครัว เป็นระดับอายุเชื่อมต่อกับคนวัยชราและวัยหนุ่มสาว จึงนิยมใช้ศัพท์ทั้งสองประเภทสื่อสารควบคู่กัน

หากจะพิจารณารูปแบบ **BBB** คือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทดำแต่ละหมวด ซึ่งมีผลทำให้เกิดการสัทศัพท์ไทดำของผู้บอกภาษาทุกระดับอายุ พบว่าหมวดวัตถุ สถานที่ และหมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด ส่วนหมวดบุคคลการทำงานใช้ศัพท์อื่นน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับ ดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 24 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 30) และหมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 6 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 30)
- ลำดับที่ 2 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 11 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 20.75)
- ลำดับที่ 3 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 10 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 20)
- ลำดับที่ 4 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 48 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 16.27)
- ลำดับที่ 5 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 7 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 15.90)
- ลำดับที่ 6 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 4 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 10.52)

- ลำดับที่ 7 หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์อื่น 4 หน่วยย่อย (ร้อยละ 10.25)
- ลำดับที่ 8 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์อื่น 2 หน่วยย่อย (ร้อยละ 6.45)

ส่วนการรักษาศัพท์ไทคำ รูปแบบ AAA แต่ละหมวดของคนสามระดับอายุนั้น ผู้วิจัยพบว่าหมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ไทคำมากที่สุด ส่วนหมวดวัตถุ สถานที่ ผู้บอกภาษาจะใช้ศัพท์ไทค่าน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทคำ 32 หน่วยย่อย (ร้อยละ 84.21)
- ลำดับที่ 2 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทคำ 22 หน่วยย่อย (ร้อยละ 70.96)
- ลำดับที่ 3 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทคำ 34 หน่วยย่อย (ร้อยละ 64.15)
- ลำดับที่ 4 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทคำ 27 หน่วยย่อย (ร้อยละ 61.36)
- ลำดับที่ 5 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทคำ 11 หน่วยย่อย (ร้อยละ 55)
- ลำดับที่ 6 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทคำ 27 หน่วยย่อย (ร้อยละ 54)
- ลำดับที่ 7 หมวดธรรมชาติ พืชจำนวน 39 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทคำ 21 หน่วยย่อย (ร้อยละ 53.84)
- ลำดับที่ 8 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทคำ 152 หน่วยย่อย (ร้อยละ 51.52)
- ลำดับที่ 9 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทคำ 33 หน่วยย่อย (ร้อยละ 41.25)

4.4 การแปรศัพท์ในภาษาไทยคำของคนสามระดับอายุ ตำบลคอนพุทราอำเภอคอนตูม
จังหวัดนครปฐม

4.4.1 การแปรด้านการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่พูดภาษาไทยคำ หมู่ที่ 6 และ 8 ตำบลคอนพุทราอำเภอคอนตูม จังหวัดนครปฐม จากจำนวนหน่วยวรรณ 650 หน่วยวรรณปรากฏผลดังนี้

- 4.4.1.1 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.4.1.2 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.4.1.3 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

4.4.1.1 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
จากการสอบถามพบว่าผู้บอกภาษาไทยคำ อำเภอคอนตูม จังหวัดนครปฐมทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันมีจำนวน 462หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 71.07แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ศัพท์ไทยคำ พบว่า ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ไทยคำมีจำนวน 314 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 48.30 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A

หน่วยวรรณ	ศัพท์ไทยคำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ตะไคร้’	/phak ³ cau ⁶ /	/phak ³ cau ⁶ /
‘ปลาช่อน’	/to: ¹ pa: ¹ kon ³ /	/to: ¹ pa: ¹ kon ³ /
‘กระเพาะ พุง’	/pum ¹ /	/pum ¹ /
‘ผลไม้’	/ma ⁴ maj ⁶ /	/ma ⁴ maj ⁶ /
‘ไม้สอยผลไม้’	/maj ⁶ men ⁵ /	/maj ⁶ men ⁵ /

2. การใช้ศัพท์อื่น มีจำนวน 146 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 22.46
ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘จั้น(มะพร้าว)’	/puaʔ³ boʔ³/	/can³/
‘นกพิราบ’	/to:¹ nok⁴ ko:¹ ke:¹/	/nok⁴ khi:⁵ la:p⁴/
‘หลอดลม’	/sa:j¹ pɔ:t³/	/lo:t³ lom²/
‘ตะเกียง’	/len²/	/ka⁴ tiaŋ¹/
‘รักษา’	/pua¹/	/lak⁴ sa:¹/

3. การใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้ มีจำนวน 2 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 0.3 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ขยะ’	/piŋ² niaʔ⁴/	/piŋ² niaʔ⁴/ /kha⁴ jaʔ⁴/
‘โพรงไม้’	/ko:n² maj⁶/	/ko:n² maj⁶/ /pho:ŋ² maj⁶/

4.4.1.2 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน การใช้ลักษณะนี้มีจำนวน 68 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 10.46 แบ่งเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 68 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 10.46 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘ถั่วลิสง’	/thua ³ loŋ ⁴ /	/thua ³ loŋ ⁴ /	/thua ³ li ⁴ son ¹ /
‘แมงป่อง’	/to: ¹ me:ŋ ² ɲot ⁴ /	/to: ¹ me:ŋ ² ɲot ⁴ /	/me:ŋ ¹ poŋ ⁴ /
‘ปิ่นปักผม’	/maj ⁶ khat ³ kaw ³ /	/maj ⁶ khat ³ kaw ³ /	/pin ³ /
‘ชน(ไก)’	/ti: ¹ /	/ti: ¹ /	/con ² /
‘ซิก เลี้ยว’	/kim ¹ /	/kim ¹ /	/si:k ⁴ /

2. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 25 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 3.84 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘ผีเสื้อ’	/to: ¹ me:ŋ ² bi: ⁵ /	/to: ¹ me:ŋ ² bi: ⁵ /	/phi: ¹ swa ⁵ /
‘กระดุมเสื้อ’	/ma ⁴ swa ⁵ /	/ma ⁴ swa ⁵ /	/ka ⁴ dum ¹ /
‘ปิด’	/hap ³ ~ ɲwap ⁴ /	/hap ³ /	/pit ³ /
‘กระbung’	/poj ⁶ /	/po:j ⁶ /	/ka ⁴ bung ² /
‘ตะกร้า’	/sa: ⁶ /	/sa: ⁶ /	/ka ⁴ ta: ⁵ /

3. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 19 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2.92 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘กระท้อน’	/ma ⁴ tɔŋ ⁵ /	/ma ⁴ tɔŋ ⁵ /	/sa ⁴ tho:n ⁶ /
‘กิ่งก่า’	/to:¹ pom¹ ta¹ ke:¹/	to:¹ pom¹ ta¹ ke:¹	/ciŋ ⁵ ka:³/
‘ทับทิม(ผลไม้)’	/ma ⁴ la:²//	/ma ⁴ la:²/	/thap ⁴ thim²/
‘พะอง’	/ta ⁴ kə:n¹/	/ta ⁴ kə:n¹/	/ban¹ daj¹ pha:t²/
‘วาง’	/poŋ¹/	/poŋ¹/	/wa:ŋ²/

4. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 26 หน่วยอรรถ หรือ ร้อยละ 4 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘กระดอง’	/ʔɔŋ¹/	/ʔɔŋ¹/	/ka ⁴ do:ŋ¹/
‘สมอง’	/ʔɛŋ³/	/ʔɛŋ³/	/sa ⁴ mo:ŋ¹/
‘สไบ’	/pha:⁵ piaw¹/	/pha:⁵ piaw¹/	/sa ⁴ baj¹/
‘บัน’	/com³/	/com³/	/bon¹/
‘ละลาย’	/naj⁶/	/naj⁶/	/la ⁴ la:j²/

5. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 5 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 0.76 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ปลาหมอ’	/to:¹ pa:¹ keŋ¹/	/to:¹ pa:¹ keŋ¹/	/to:¹ pa:¹ keŋ¹/ /pa:¹ mo:¹/
‘ฟืน’	/lua¹/	/lua¹/	/lua¹/ /fu:n²/
‘กำไล’	/poʔ³ khe:n¹/	/poʔ³ khe:n¹/	/poʔ³ khe:n¹/ /kam¹ laj²/
‘ทอผ้า’	/tam¹ huʔ³/	/tam¹ huʔ³/	/tam¹ huʔ³/ /to:² pha:⁵/
‘บวม เจื่อ’	/kaw⁶/	/kaw⁶/	/kaw⁶/ /buam¹/

6. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 21 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 3.23 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
		B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘น้ำค้าง’	/nam ⁶ moŋ ³ /	/nam ⁶ moŋ ³ /	/nam ⁶ moŋ ³ /
			/nam ⁶ kha:ŋ ⁶ /
‘ครกตำน้ำพริก’	/cok ⁴ /	/cok ⁴ /	/cok ⁴ /
			/khok ⁴ /
‘ลานบ้าน’	/khuang ³ /	/khuang ³ /	/khuang ³ /
			/la:n ² /
‘มุ้ง’	/pha: ⁵ jan ¹ /	/pha: ⁵ jan ¹ /	/pha: ⁵ jan ¹ /
			/mun ⁶ /
‘ถึง’	/hot ⁴ /	/hot ⁴ /	/hot ⁴ /
			/thuŋ ¹ /

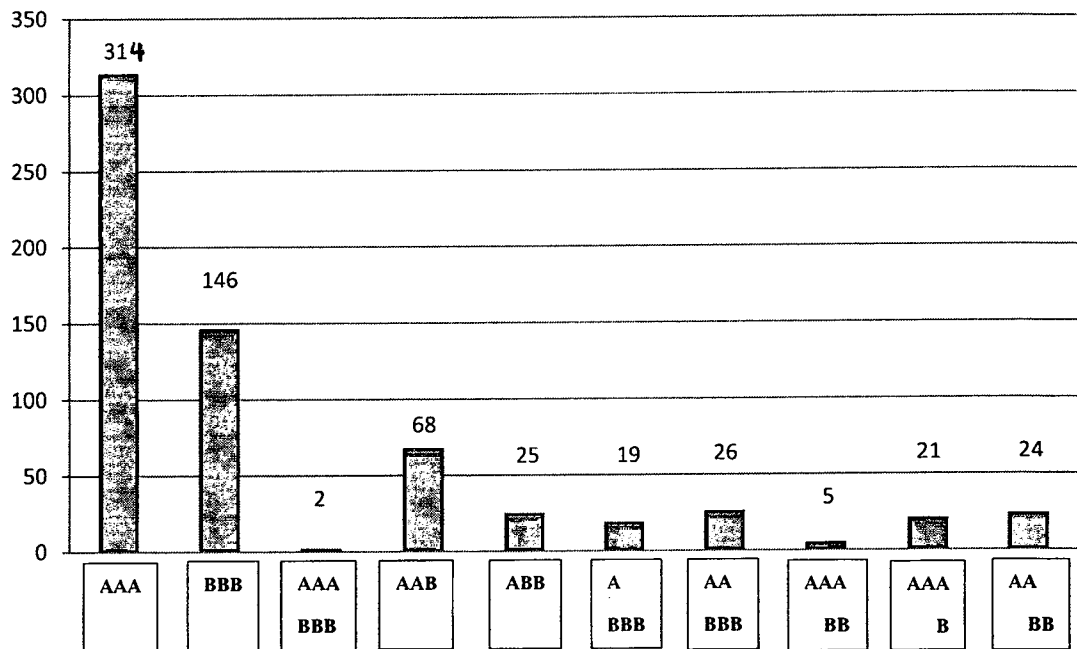
4.4.1.3 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 24 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 3.69 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	
	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘ส่าหรัยเขียว’	/taw ¹ /	/taw ¹ /	/taw ¹ /	
			/kaj ² /	/kaj ² /
‘ท้ายทอย’	/kam ¹ lon ³ /	/kam ¹ lon ³ /	/kam ¹ lon ³ /	
			/tha:j ⁶ tho:j ² /	/tha:j ⁶ tho:j ² /
สะบัก	/pen ⁵ laj ³ /	/pen ⁵ laj ³ /	/pen ⁵ laj ³ /	
			/sa ⁴ bak ³ /	/sa ⁴ bak ³ /
คราด	/ba:n ² sa:ŋ ⁵ /	/ba:n ² sa:ŋ ⁵ /	/ba:n ² sa:ŋ ⁵ /	
			/khat ⁴ /	/khat ⁴ /
ถอน(หญ้า)	/lok ³ /	/lok ³ /	/lok ³ /	
			/tho:n ¹ /	/tho:n ¹ /

จากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทยคำทั้ง 10 รูปแบบ สามารถแสดงความถี่ของการใช้แต่ละแบบ ได้ด้วยแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 7 รูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในตำบลดอนพุทรา

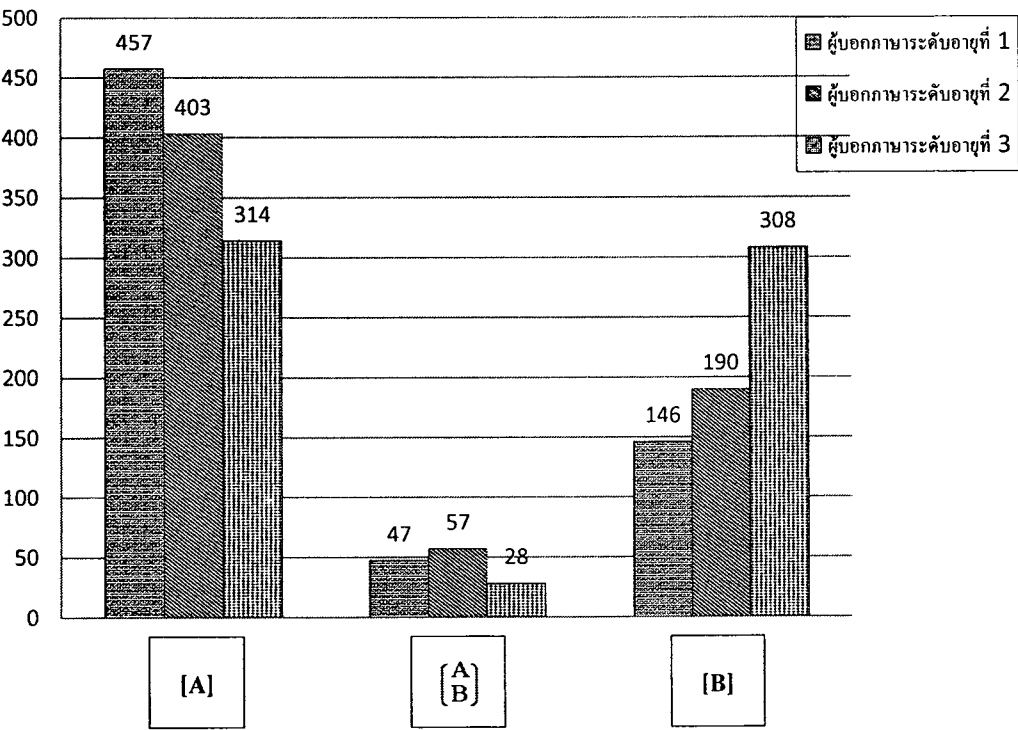

จะเห็นได้ว่าชุมชนภาษาไทยคำ ตำบลดอนพุทรา อำเภอคอนตูม จังหวัดนครปฐม ผู้บอกภาษาทุกระดับอายุใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกันเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 314 หน่วยบรรด รองลงมาคือ การใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทยคำ จำนวน 146 หน่วยบรรด

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ไทยคำ [A] ศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่น^(A) ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทยคำ [A] มากที่สุด คือร้อยละ 70.30 ใช้ศัพท์อื่น [B] น้อยที่สุด คือร้อยละ 22.46 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด คือร้อยละ 47.38 และใช้ศัพท์ไทยคำ [A] น้อยที่สุด คือร้อยละ 48.30 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่น^(A) มากที่สุด คือร้อยละ 8.76 ดังตารางต่อไปนี้

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A		B	
		%		%		%
ระดับอายุที่ 1	457	70.30	47	7.23	146	22.46
ระดับอายุที่ 2	403	62	57	8.76	190	29.23
ระดับอายุที่ 3	314	48.30	28	4.30	308	47.38

แผนภูมิที่ 8 เปรียบเทียบการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น (A/B) และศัพท์อื่น [B]
ของคนสามระดับอายุ ตำบลคอนพุทรา

4.4.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ

4.4.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำ

4.4.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น

4.4.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำหมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาไทดำของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ หรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘ข้าวโพด’	/khaw ⁵ li: ² /	/khaw ⁵ sa: ¹ li: ² /
	ระดับอายุที่ 1,2, 3	
‘สะดือ’	/bu: ¹ ~ sa ⁴ bu: ¹ /	
	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘พี่’	/pi: ⁴ ʔwaj ⁵ /	/ʔwaj ⁵ /
	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘กางเกง’	/suan ⁵ /	/pha: ⁵ suan ⁵ /
	ระดับอายุที่ 1	
‘เท่าใด’	/to: ¹ lau ¹ ~ to: ¹ la ² le: ² /	

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์ไทดำ เช่น

การแปรเสียง

หน่วยอรรถ

		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
l ~ d	‘สงสาร’	/ʔeŋ ¹ lu: ¹ /	/ʔeŋ ¹ du: ¹ /
		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
o: ~ a	‘ปลาไหล’	to: ¹ jian ³	ta: ¹ jian ³

4.4.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่นหมายถึง การใช้รูปแปรของศัพท์อื่น

ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นกลาง หรือการสร้างศัพท์ใหม่ที่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดง ความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3	
‘แดงไทย’	/ma ⁴ te:ŋ ¹ thaj ² /	/te:ŋ ¹ thaj ² /	
	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘ขອງ้าว’	/ʔi: ¹ ŋa:w ⁶ /	/pa: ⁶ ŋa:w ⁶ /	/kho: ¹ ŋa:w ⁶ /
	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3	
‘กระบุง’	/buŋ ¹ /	/ka ⁴ buŋ ¹ /	

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์อื่น เช่น

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 3
o: ~ ua	‘ร่างกาย’	/lam ² to: ¹ /	/lam ² tua ¹ /
-ʔ ~ -k	‘โหนกแก้ม’	ระดับอายุที่ 1, 2 /noʔ ³ ke:m ⁵ /	ระดับอายุที่ 3 /no:k ³ ke:m ⁵ /
k ~ t	‘ตะเกียง’	ระดับอายุที่ 1, 2 /ka ⁴ tiaŋ ¹ /	ระดับอายุที่ 3 /ta ⁴ kiaŋ ¹ /
ŋ ~ j	‘นกกระยาง’	ระดับอายุที่ 1, 2 /nok ⁴ ka ⁴ ɲa:ŋ ² /	ระดับอายุที่ 3 /nok ⁴ ka ⁴ ja:ŋ ² /
kh ~ ph	‘นกพิราบ’	ระดับอายุที่ 1, 2 /nok ⁴ khi: ⁵ la:p ⁴ /	ระดับอายุที่ 3 /nok ⁴ phi: ⁵ la:p ⁴ /

4.4.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ ของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยพบการแปรความหมายของบางศัพท์ ดังนี้

4.4.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก (widening) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าเดิม เช่น หน่วยอรรถ

‘รก’	ระดับอายุที่ 1, 2 /swa ⁵ /	หมายถึง รกของคน หากเป็นรกของสัตว์ ใช้ว่า /hok ⁴ /
	ระดับอายุที่ 3 /swa ⁵ /	
‘เข็มขัด’	ระดับอายุที่ 1, 2 /khem ¹ khat ³ /	หมายถึง เข็มขัดที่ทำด้วยหนังหรือหนังเทียม หรือโลหะแบบสมัยใหม่ หากเป็นผ้าแบบเชือกคาดเอว ใช้ว่า /sa:j ¹ ʔɛ:w ¹ /
	ระดับอายุที่ 3 /khem ¹ khat ³ /	หมายถึง เข็มขัดที่ทำด้วยหนังหรือหนังเทียม หรือโลหะหรือผ้าแบบเชือกใช้คาดเอวแทนเข็มขัด

4.4.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า (narrowing) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘ร้องเพลง’	ระดับอายุที่ 1	
	/khap ³ /	หมายถึง การร้องเพลงทุกประเภท
	ระดับอายุที่ 2	
	/khap ³ /	หมายถึง การร้องเพลงเฉพาะเพลงไทดำ เช่น ขับสายแปง เป็นต้น หากร้องเพลงสมัยใหม่จะชื่อว่า /lo:ŋ ⁶ /
‘กำไล’	ระดับอายุที่ 1	
	/poŋ ³ khe:n ¹ /	หมายถึง เครื่องประดับ คือ กำไลข้อมือ ทำด้วยเงิน ทอง นาก หรือวัสดุใดก็ได้
	ระดับอายุที่ 2	
	/ poŋ ³ khe:n ¹ /	หมายถึง เครื่องประดับ คือ กำไลข้อมือ ทำด้วยเงินลายโบราณ ถ้าเป็นกำไลสมัยใหม่ ชื่อว่า /kam ¹ laj ² /

4.4.4 การสูญเสียท่ไทดำและการรักษาศัพท์ไทดำ

จากข้อมูลการใช้ศัพท์รูปแบบ BBB พบว่ามีการสูญเสียท่ไทดำโดยใช้ศัพท์อื่นแทน ได้แก่ ศัพท์ไทยกรุงเทพฯ ศัพท์ไทยกลาง ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘กู่ยั้ง (ตา)’	/to:n ¹ /	/ kuŋ ⁵ jɪŋ ² /

ศัพท์ / kuŋ⁵ jɪŋ²/ เป็นการนำศัพท์ภาษาไทยกลางและภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ผู้บอกภาษาไทดำระดับอายุที่ 3 นำมาใช้แทนศัพท์คำ คือ /to:n¹/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ยั้งข้าว’	/thoŋ ¹ law ⁶ /	/juŋ ⁶ law ⁶ /

ศัพท์ /juŋ⁶ law⁶/ เป็นศัพท์สร้างใหม่ที่ผู้บอกภาษาดำบลดอนพุทราใช้เรียกยั้งข้าว แทนศัพท์ไทดำที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ คือ /thoŋ¹ law⁶/

การใช้ศัพท์ภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทยคำตำบลดอนพุทรา อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม มีการเปลี่ยนแปลงด้านการสุยศัพท์ไทคำ ที่ปรากฏในระดับอายุต่างๆ เพราะการใช้ศัพท์อื่น [B] หรือการใช้ศัพท์ไทคำร่วมกับศัพท์อื่น (B) นั้นปรากฏตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 146 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 22.46 ใช้ศัพท์ไทคำร่วมกับศัพท์อื่นจำนวน 47 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 7.23 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือจำนวน 308 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 47.38 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 จะใช้ศัพท์ไทคำร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุด จำนวน 57 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 8.76 ผู้วิจัยคาดว่าระดับอายุที่ 2 เป็นบุคคลวัยทำงาน มีครอบครัว เป็นระดับอายุเชื่อมต่อกับคนวัยชราและวัยหนุ่มสาว จึงนิยมใช้ศัพท์ทั้งสองประเภทสื่อสารควบคู่กัน

หากจะพิจารณารูปแบบ **BBB** คือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทคำแต่ละหมวด ซึ่งมีผลทำให้เกิดการสุยศัพท์ไทคำของผู้บอกภาษาทุกระดับอายุ พบว่าหมวดของกิน รสชาติผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับ ดังนี้

ลำดับที่ 1	หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 15 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 30)
ลำดับที่ 2	หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 23 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 28.75)
ลำดับที่ 3	หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 25)
ลำดับที่ 4	หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 13 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 24.52)
ลำดับที่ 5	หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 10 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 22.72)
ลำดับที่ 6	หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 7 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 22.58)
ลำดับที่ 7	หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 63 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 21.35)
ลำดับที่ 8	หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 7 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 17.94)
ลำดับที่ 9	หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 3 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 7.89)

ส่วนการรักษาศัพท์ไทดำ รูปแบบAAA แต่ละหมวดของคนสามระดับอายุนั้น ผู้วิจัยพบว่าหมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ไทดำมากที่สุด ส่วนหมวดสัตว์ ผู้บอกภาษาจะใช้ศัพท์ไทดำน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 30 หน่วยย่อย (ร้อยละ 78.94)
- ลำดับที่ 2 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 23 หน่วยย่อย (ร้อยละ 74.19)
- ลำดับที่ 3 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 30 หน่วยย่อย (ร้อยละ 56.60)
- ลำดับที่ 4 หมวดธรรมชาติ พืช จำนวน 39 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 22 หน่วยย่อย (ร้อยละ 56.41)
- ลำดับที่ 5 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 28 หน่วยย่อย (ร้อยละ 56)
- ลำดับที่ 6 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 131 หน่วยย่อย (ร้อยละ 44.40)
- ลำดับที่ 7 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 29 หน่วยย่อย (ร้อยละ 36.25)
- ลำดับที่ 8 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 7 หน่วยย่อย (ร้อยละ 35)
- ลำดับที่ 9 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 14 หน่วยย่อย (ร้อยละ 31.81)

4.5 การแปรศัพท์ในภาษาไทยคำของคนสามระดับอายุ ตำบลคอนคลั่ง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

4.5.1 การแปรด้านการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่พูดภาษาไทยคำ หมู่ที่ 1 และ 2 ตำบลคอนคลั่งอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จากจำนวนหน่วยวรรณ 650 หน่วยวรรณปรากฏผลดังนี้

- 4.5.1.1 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.5.1.2 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.5.1.3 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

4.5.1.1 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน จากการสอบถามพบว่า ผู้บอกภาษาไทยคำ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรีทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันมีจำนวน 494 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 76 แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ศัพท์ไทยคำ พบว่า ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ไทยคำมีจำนวน 308 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 47.38 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A

หน่วยวรรณ	ศัพท์ไทยคำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ตะไคร้’	/phak ³ cau ⁵ /	/phak ³ cau ⁵ /
‘สระแนะ’	/hom ¹ pom ⁵ /	/hom ¹ pom ⁵ /
‘นกกาเหว่า’	/to: ¹ nok ⁴ ka ⁴ wo: ² /	/to: ¹ nok ⁴ ka ⁴ wo: ² /
‘ผลไม้’	/ma ⁴ maj ⁶ /	/ma ⁴ maj ⁶ /
‘กรรไกรตัดผ้า’	/kew ⁵ /	/kew ⁵ /

2. การใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้ มีจำนวน 183 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 28.15 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘กระเทียม’	/hɔːm¹ ki:p³/	/ka⁴ thiam²/
‘จิ้น(มะพร้าว)’	/pua⁷³ ɓɔ⁷³/	/can³/
‘นกยางเขน’	/toː¹ nok⁴ jɛŋ² jɛ²/	/toː¹ nok⁴ ka:ŋ¹ khe:n¹/
‘จะงอย (ปากนก)’	/bɔː¹/	/sop³ nok⁴/
‘โหนกแก้ม’	/pɔm¹ kem⁵/	/no⁷⁴ ke:m⁵/

3. การใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น มีจำนวน 3 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 0.46 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ตะแกรง’	/sɔ:ŋ¹/	/sɔ:ŋ¹/ /ta⁴ ke:ŋ¹/
‘ปิด’	/hap³~ŋwap⁴/	/hap³/ /pit³/
‘แลบ (ฟ้า, ลิ่น)’	/me:p³/	/me:p³/ /pa⁴ lap⁴ luam⁴/

4.5.1.2 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน การใช้ลักษณะนี้มีจำนวน 139 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 21.38แบ่งเป็น 6รูปแบบ ดังนี้

1. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 39 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 6 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘มะรุม’	/ma ⁴ ʔi: ¹ hum ² /	/ma ⁴ ʔi: ¹ hum ² /	/ma ⁴ lum ² /
‘แมงป่อง’	/to: ¹ me:ŋ ² ɲot ⁴ /	/to: ¹ me:ŋ ² ɲot ⁴ /	/to: ¹ me:ŋ ² poŋ ³ /
‘หน้าผาก’	/na: ⁵ len ¹ /	/na: ⁵ len ¹ /	/na: ⁵ phaʔ ³ /
‘ปลัก’	/buaʔ ³ /	/buaʔ ³ /	/pak ³ /
‘ปิ่น’	/ʔoŋ ⁴ /	/ʔoŋ ⁴ /	/pu:n ¹ /

2. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 50 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 7.69 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘กิ้งกือ’	/to: ¹ boŋ ⁵ ku: ¹ /	/to: ¹ boŋ ⁵ ku: ¹ /	/kiŋ ⁵ ku: ¹ /
‘ผีเสื้อ’	/to: ¹ me:ŋ ² bi: ⁵ /	/to: ¹ me:ŋ ² bi: ⁵ /	/to: ¹ phi: ¹ sua ⁵ /
‘แม่ม่าย (หย่า)’	/me: ⁴ wa:ŋ ⁴ /	/me: ⁴ wa:ŋ ⁴ /	/me: ⁴ ma:j ⁵ /
‘ชน(ไก๋)’	/ti: ¹ /	/ti: ¹ /	/chon ² /
‘แผ่แม่เบี้ย’	/ko: ² pu: ¹ /	/ko: ² pu: ¹ /	/jok ⁴ ko: ² /

3. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 13 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘ด้อ (แมลง)’	/to: ¹ me:ŋ ² ɲaj ² /	/to: ¹ me:ŋ ² ɲaj ² /	

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
		/me:ŋ² to:³/	/me:ŋ² to:³/
‘ดอกโสน’	/boŋ³ ko:¹ ta:ŋ¹/	/boŋ³ ko:¹ ta:ŋ¹/	
		/boŋ³ sa⁴ no:¹/	/boŋ³ sa⁴ no:¹/
‘ทัพพี’	/co:ŋ¹/	/co:ŋ¹/	
		/thap⁴ phi:²/	/thap⁴ phi:²/
‘ฉลาด’	/lak⁴/	/lak⁴/	
		/cha⁴ la:t⁴/	/cha⁴ la:t⁴/
‘แซ่’	/ma:⁴/	/ma:⁴/	
		/ce:⁴/	/ce:⁴/

4. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 10 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 1.53 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘จำ’	/cu:³/	/cu:³/	
		/cam¹/	/cam¹/
‘ล้าง’	/suaj⁴/	/suaj⁴/	
		/la:ŋ⁶/	/la:ŋ⁶/
‘อ้วนพี’	/pi:²/	/pi:²/	
		/ʔuan⁵/	/ʔuan⁵/
‘มะขามเทศ’	/ma⁴ kha:m¹ pe:¹/	/ma⁴ kha:m¹ pe:¹/	
		/ma⁴ kha:m¹ the:t⁴/	/ma⁴ kha:m¹ the:t⁴/
‘กระติบ’	/ʔep¹/	/ʔep¹/	
		/ka⁴ tip³/	/ka⁴ tip³/

5. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 5 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 0.76 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘สวิง’	/ka ⁴ sa: ¹ /	/ka ⁴ sa: ¹ /	/ka ⁴ sa: ¹ / /sa ⁴ wiŋ ¹ /
‘สร้อยคอ’	/pɔʔ ¹ kɔ: ² /	/pɔʔ ¹ kɔ: ² /	/pɔʔ ¹ kɔ: ² / /sɔ: ^j kɔ: ² /
‘ตกเบ็ด’	/cɔm ³ /	/cɔm ³ /	/cɔm ³ / /tok ³ /
‘ขาว’	/hi: ² /	/hi: ² /	/hi: ² / /ɲa:w ² /
‘สะอึก’	/sa ⁴ ʔək ³ /	/sa ⁴ ʔək ³ /	/sa ⁴ ʔək ³ / /sa ⁴ ʔuk ³ /

6. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 22 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 3.38 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
		B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘มะเขือขาว’	/ma ⁴ khwa ¹ hi: ² /	/ma ⁴ khwa ¹ hi: ² /	/ma ⁴ khwa ¹ hi: ² / /ma ⁴ khwa ¹ ja: ² /

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ทุ่งนา’	/toŋ ⁴ /	/toŋ ⁴ /	/toŋ ⁴ / /thuŋ ⁴ /
‘ครกกระเดื่อง’	/mɔːŋ ² /	/mɔːŋ ² /	/mɔːŋ ² / /khok ⁴ /
‘คราด’	/baːn ¹ saːŋ ⁵ /	/baːn ¹ saːŋ ⁵ /	/baːn ¹ saːŋ ⁵ / /khaːt ⁴ /
‘เชือก’	/cwaŋ ⁴ /	/cwaŋ ⁴ /	/cwaŋ ⁴ / /suak ⁴ /

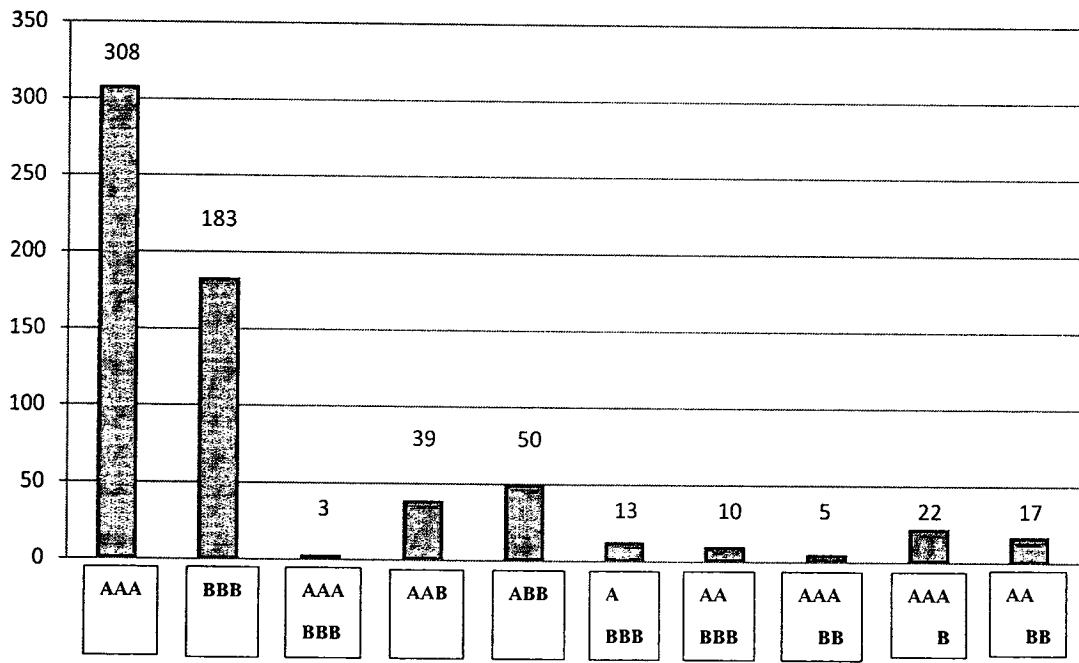
4.5.1.3 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกันหมายถึง การที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นเท่านั้น มีจำนวน 17 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2.61 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘มะเขือเทศ’	/ma ⁴ maːn ¹ /	/ma ⁴ maːn ¹ /	/ma ⁴ maːn ¹ / /ma ⁴ khwa ¹ theːt ⁴ /	/ma ⁴ khwa ¹ theːt ⁴ /
‘สับปะรด’	/ma ⁴ nat ⁴ /	/ma ⁴ nat ⁴ /	/ma ⁴ nat ⁴ / /som ⁵ ma ⁴ lot ⁴ /	/som ⁵ ma ⁴ lot ⁴ /
‘หนอน’	/toː ¹ buŋ ⁵ /	/toː ¹ buŋ ⁵ /	/toː ¹ buŋ ⁵ / /toː ¹ nɔːn ¹ /	/toː ¹ nɔːn ¹ /
‘เลือดกำเดา’	/luat ⁴ laŋ ¹ /	/luat ⁴ laŋ ¹ /	/luat ⁴ daŋ ¹ / /luat ⁴ kam ¹ daw ¹ /	/luat ⁴ kam ¹ daw ¹ /
‘น้ำค้าง’	/nam ⁶ mɔːŋ ³ /	/nam ⁶ mɔːŋ ³ /	/nam ⁶ mɔːŋ ³ / /nam ⁶ khaːŋ ⁶ /	/nam ⁶ khaːŋ ⁶ /

จากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทยคำทั้ง 10 รูปแบบสามารถแสดงความถี่ของการใช้แต่ละแบบ ได้ด้วยแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 9 รูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในตำบลดอนคลัง

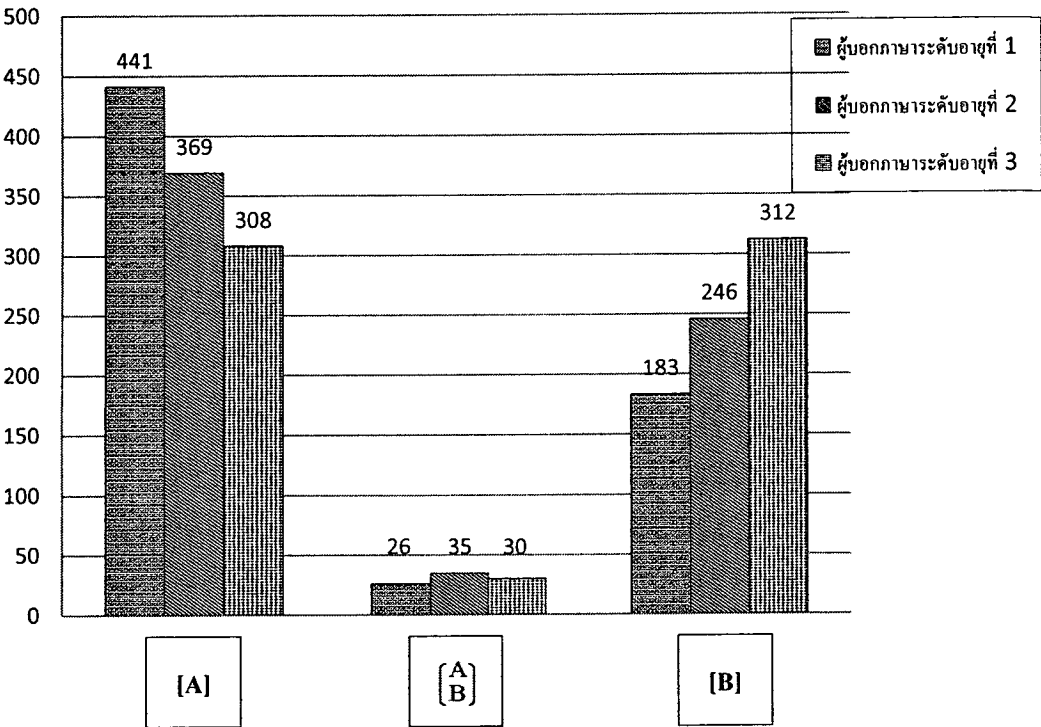

จะเห็นได้ว่าชุมชนภาษาไทยคำ ตำบลดอนคลัง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ผู้บอกภาษาทุกระดับอายุใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกันเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 308 หน่วยหรือ ร้อยละ 67.84 การใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทยคำ จำนวน 183 หน่วยหรือ ร้อยละ 28.15

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ไทยคำ [A] ศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่น (A^B) ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทยคำ [A] มากที่สุด คือร้อยละ 67.84 ใช้ศัพท์อื่น [B] น้อยที่สุด คือร้อยละ 28.15 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด คือร้อยละ 48 และใช้ศัพท์ไทยคำ [A] น้อยที่สุด คือร้อยละ 47.38 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่น (A^B) มากที่สุด คือร้อยละ 5.38 ดังตารางต่อไปนี้

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A ^B		B	
		%		%		%
ระดับอายุที่ 1	441	67.84	26	4	183	28.15
ระดับอายุที่ 2	369	56.76	35	5.38	246	37.84
ระดับอายุที่ 3	308	47.38	30	4.61	312	48

แผนภูมิที่ 10 เปรียบเทียบการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น [A/B] และศัพท์อื่น [B]
ของคนสามระดับอายุ ตำบลคอนคั้ง

4.5.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ

4.5.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำ

4.5.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น

4.5.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำหมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาไทดำของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ หรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยยอรรด

	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘น้อยหน้า’	/ma ⁴ saj ¹ khiat ³ /	/ma ⁴ khiat ³ /
	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘หัวปลี’	/pi: ¹ /	/hua ¹ pi: ¹ /
	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ตุ๊กแก’	/tok ³ ?i: ¹ tu: ¹ /	/tok ³ ka ³ tu: ¹ /
	ระดับอายุที่ 2, 3	
‘โคลน’	/poŋ ² -khi: ⁵ poŋ ² /	

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์ไทดำ เช่น

การแปรเสียง หน่วยอรรถ		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
l ~ d	‘ใส่เดือน’	/to: ¹ luan ¹ /	/to: ¹ duan ¹ /
		ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
au ~ aw	‘ใส่’	/sau ³ ~ saw ³ /	

4.5.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่นหมายถึง การใช้รูปแปรของศัพท์อื่น ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยกลาง หรือการสร้างศัพท์ใหม่ที่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ		ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘กระโดด’		/do:t ³ /	/ka ⁴ do:t ³ /
		ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘เกลือ’		/kian ⁵ /	/khi: ⁵ kian ⁵ /
		ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘บิด’		/bit ³ kiaw ¹ /	/bit ³ /
		ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘เปิบข้าว’		/pə:p ³ khaw ⁵ /	/kin ¹ khaw ⁵ /

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์อื่น เช่น

การแปรเสียง หน่วยอรรถ		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
ɲ ~ j	‘นกกระยาง’	/to: ¹ nok ⁴ ka ⁴ ɲa:ŋ ² /	/to: ¹ nok ⁴ ka ⁴ ja:ŋ ² /
		ระดับอายุที่ 3	
p ~ ph	‘ชะพลู’	/cha ⁴ pu: ² ~ cha ⁴ phu: ² /	

การแปรเสียง	หน่วยอรรถ	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
n ~ n	‘กล้ามเนื้อ’	/ka:m ⁵ ɲwa ⁶ /	/ka:m ⁵ nwa ⁶ /
-ʔ ~ -k	‘คอปอก’	ระดับอายุที่ 3 /kɔ: ¹ pɔʔ ⁴ ~ kho: ² pho:k ⁴ /	
k ~ kh	‘คราว’	ระดับอายุที่ 2 /ka:ɲ ² /	ระดับอายุที่ 3 /kha:ɲ ² /
s ~ ch	‘ซ้ำ’	ระดับอายุที่ 1, 2 /sa: ⁶ /	ระดับอายุที่ 3 /cha: ⁶ /
c ~ ch	‘ชม’	ระดับอายุที่ 1 /com ² /	ระดับอายุที่ 2, 3 /chom ² /

4.5.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ ของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยพบการแปรความหมายของบางศัพท์ ดังนี้

4.5.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก (widening) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘ต้อ (แมลง)’	ระดับอายุที่ 1 /me:ɲ ² to: ³ /	หมายถึง แมลงต่อตัวเล็ก ถ้าตัวใหญ่ใช้ว่า /me:ɲ ² ɲaj ² /
	ระดับอายุที่ 1, 2, 3 /me:ɲ ² to: ³ /	
‘สะพาน’	ระดับอายุที่ 2 /sa ⁴ pha:n ² /	หมายถึง สะพานข้ามคลอง หากเป็นสะพานทำน้ำ ใช้ว่า /khua ¹ /
	ระดับอายุที่ 3 /sa ⁴ pha:n ² /	หมายถึง สะพานทุกชนิด

4.5.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า (narrowing) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

‘หอม’	ระดับอายุที่ 1	
	/hɔm¹ bua³/	หมายถึง หัวหอมและต้นหอม
	ระดับอายุที่ 2	
	/hɔm¹ bua³/	หมายถึง หัวหอม ถ้าเป็นต้นหอม เรียกว่า /ton⁵ hɔ:m¹/

4.5.4 การสูญเสียศัพท์ไทดำและการรักษาศัพท์ไทดำ

จากข้อมูลการใช้ศัพท์รูปแบบ BBB พบว่ามีการสูญเสียศัพท์ไทดำโดยใช้ศัพท์อื่นแทน ได้แก่ ศัพท์ไทยกรุงเทพฯ ศัพท์ไทยกลาง ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ส้มโอ’	/ma⁴ puk³/	/som⁵ puk³/

ศัพท์ /som⁵ puk³/ เป็นศัพท์สร้างใหม่ โดยนำศัพท์ไทดำ คือ /puk³/ ประสมกับ ศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ คือคำว่า /som⁵ ʔoː¹/ เป็น /som⁵ puk³/ ใช้แทนศัพท์ภาษาไทยไทดำ คือ /ma⁴ puk³/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘จะงอย’	/boː¹/	/sop³ nok⁴/

ศัพท์ /sop³ nok⁴/ เป็นศัพท์สร้างใหม่ โดยนำศัพท์ไทดำคือ /sop³/ ‘ปาก’ และ /nok⁴/ ‘นก’ ประสมกันเป็น /sop³ nok⁴/ ใช้แทนศัพท์ภาษาไทยไทดำ คือ /boː¹/ ‘จะงอย’ ซึ่งไม่มีใช้ในชุมชนนี้

การใช้ศัพท์ภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทดำ ตำบลคอนคลั่ง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี มีการเปลี่ยนแปลงด้านการสูญเสียศัพท์ไทดำ ที่ปรากฏในระดับอายุต่างๆ เพราะการใช้ศัพท์อื่น [B] หรือการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ^[A] นั้น ปรากฏตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 183

หน่วยบรรล หรือร้อยละ 28.15 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่นจำนวน 26 หน่วยบรรล หรือร้อยละ 4 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือจำนวน 312 หน่วยบรรล หรือร้อยละ 48 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 จะใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุด จำนวน 35 หน่วยบรรล หรือร้อยละ 5.38 ผู้วิจัยคาดว่าระดับอายุที่ 2 เป็นบุคคลวัยทำงาน มีครอบครัว เป็นระดับอายุเชื่อมต่อกับคนวัยชราและวัยหนุ่มสาว จึงนิยมใช้ศัพท์ทั้งสองประเภทสื่อสารควบคู่กัน

หากจะพิจารณารูปแบบ **BBB** คือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทดำแต่ละหมวด ซึ่งมีผลทำให้เกิดการสูญเสียศัพท์ไทดำของผู้บอกภาษาทุกระดับอายุ พบว่าหมวดวัตถุ สถานที่ ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด ส่วนหมวดบุคคลการทำงานใช้ศัพท์อื่นน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับ ดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยบรรล ใช้ศัพท์อื่น 30 หน่วยบรรล (ร้อยละ 37.5)
- ลำดับที่ 2 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยบรรล ใช้ศัพท์อื่น 99 หน่วยบรรล (ร้อยละ 33.55)
- ลำดับที่ 3 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยบรรล ใช้ศัพท์อื่น 6 หน่วยบรรล (ร้อยละ 30)
- ลำดับที่ 4 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยบรรล ใช้ศัพท์อื่น 12 หน่วยบรรล (ร้อยละ 27.27)
- ลำดับที่ 5 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยบรรล ใช้ศัพท์อื่น 13 หน่วยบรรล (ร้อยละ 24.52)
- ลำดับที่ 6 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยบรรล ใช้ศัพท์อื่น 9 หน่วยบรรล (ร้อยละ 18)
- ลำดับที่ 7 หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยบรรล ใช้ศัพท์อื่น 7 หน่วยบรรล (ร้อยละ 17.94)
- ลำดับที่ 8 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยบรรล ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยบรรล (ร้อยละ 13.15)
- ลำดับที่ 9 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยบรรล ใช้ศัพท์อื่น 2 หน่วยบรรล (ร้อยละ 6.45)

ส่วนการรักษาศัพท์ไทดำ รูปแบบ **AAA** แต่ละหมวดของคนสามระดับอายุนั้น ผู้วิจัยพบว่าหมวดบุคคล การงาน ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ไทดำมากที่สุด ส่วนหมวดวัตถุ สถานที่ ผู้บอกภาษาจะใช้ศัพท์ไทดำน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 24 หน่วยบรรด (ร้อยละ 77.41)
- ลำดับที่ 2 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์อื่น 29 หน่วยบรรด (ร้อยละ 76.31)
- ลำดับที่ 3 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์อื่น 33 หน่วยบรรด (ร้อยละ 66)
- ลำดับที่ 4 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 27 หน่วยบรรด (ร้อยละ 50.94)
- ลำดับที่ 5 หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 19 หน่วยบรรด (ร้อยละ 48.71)
- ลำดับที่ 6 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 21 หน่วยบรรด (ร้อยละ 47.72)
- ลำดับที่ 7 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 8 หน่วยบรรด (ร้อยละ 40)
- ลำดับที่ 8 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 116 หน่วยบรรด (ร้อยละ 39.32)
- ลำดับที่ 9 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 31 หน่วยบรรด (ร้อยละ 38.75)

4.6 การแปรศัพท์ในภาษาไทยดำของคนสามระดับอายุ ตำบลห้วยยางโพน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

4.6.1 การแปรด้านการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่พูดภาษาไทยดำ หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยยางโพนอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จากจำนวนหน่วยบรรด 650 หน่วยบรรด ปรากฏผลดังนี้

4.6.1.1 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน

4.6.1.2 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน

4.6.1.3 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

4.6.1.1หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกันจากการสอบถามพบว่าผู้บอกภาษาไทดำ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรีทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันมีจำนวน 445หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 68.46แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ศัพท์ไทดำ พบว่าผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำจำนวน 303 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 46.61 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ชะอม’	/phak ³ na:m ¹ /	/phak ³ na:m ¹ /
‘กระเพาะ พุง’	/pum ¹ /	/kam ¹ pum ¹ /
‘จันทรูปราคา’	/kop ³ kin ¹ buan ¹ /	/kop ³ kin ¹ buan ¹ /
‘ป่าช้า’	/pa: ¹ hew ² /	/pa: ¹ hew ² /
‘คิดถึง’	/ɲam ¹ hot ⁴ /	/ɲam ¹ hot ⁴ /

2. การใช้ศัพท์อื่น มีจำนวน 136 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 20.92 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘จับ (คนร้าย)’	/pat ³ /	/cap ³ /
‘มะขามเทศ’	/ma ⁴ kha:m ¹ pe: ¹ /	/ma ⁴ kha:m ¹ the:t ⁴ /
‘จิ้งหรีด’	/to: ¹ ci ⁴ kuŋ ³ /	/to: ¹ ciŋ ⁵ hi:t ³ /
‘กระดอง’	/ʔoŋ ¹ /	/ka ¹ do:ŋ ¹ /
‘กา (ภาษาชะ)’	/ʔəm ¹ /	/ka: ¹ /

3. การใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น มีจำนวน 6 หน่วยย่อย หรือร้อยละ 0.92 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยย่อย	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘น้อยหน้า’	/ma ⁴ saj ¹ khiat ³ /	/ma ⁴ saj ¹ khiat ³ / /no: ⁵ ne: ⁵ /
‘สะพาน’	/khua ¹ /	/khua ¹ / /sa ⁴ pha:n ² /
‘เงิน ผลัก’	/suj ¹ /	/suj ¹ / /lun ² /
‘บ่น’	/com ³ /	/com ³ / /bon ³ /
‘สนุกไพเราะ’	/muan ⁴ /	/muan ⁴ / /phoʔ ⁴ /
‘แลบ’	/me:p ⁴ /	/me:p ⁴ / /la:p ⁴ luam ³ /

4.6.1.2 หน่วยย่อยที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน การใช้ลักษณะนี้มีจำนวน 117หน่วยย่อย หรือร้อยละ 18 แบ่งเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. หน่วยย่อยที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 89 หน่วยย่อย หรือร้อยละ 13.69 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘พันกรม’	/khew ³ kok ³ /	/khew ³ kok ³ /	/khew ³ ka:m ¹ /
‘สระแห่น’	/hɔm ¹ pɔm ⁵ /	/hɔm ¹ pɔm ⁵ /	/sa ⁴ la ⁴ ne: ⁴ /
‘น้ำครำ’	/nam ⁶ kɔŋ ¹ ca:n ² /	/nam ⁶ kɔŋ ¹ ca:n ² /	/nam ⁶ kham ² /
‘พะอง’	/ta ⁴ kɔ:n ¹ /	/ta ⁴ kɔ:n ¹ /	/pha ⁴ ʔɔŋ ¹ /
‘ดั่ง (หนวกหู)’	/lak ⁴ laj ² /	/lak ⁴ laj ² /	/daŋ ¹ /

2. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 17 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2.61 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘กิ้งก่า’	/to: ¹ pɔm ¹ ta ¹ ke: ¹ /	/to: ¹ pɔm ¹ ta ¹ ke: ¹ /	/to: ¹ kin ⁵ ka: ³ /
‘โพรงไม้’	/ko:n ¹ maj ⁶ /	/ko:n ¹ maj ⁶ /	/pho:ŋ ² maj ⁶ /
‘กระบอก’	/baŋ ⁵ /	/baŋ ⁵ /	/ka ⁴ bɔ: ³ /
‘กระซิบ’	/sa:p ³ /	/sa:p ³ /	/ka ⁴ sip ³ /
‘พูดติดอ่าง’	/paʔ ³ ka:ŋ ⁶ /	/paʔ ³ ka:ŋ ⁶ /	/paʔ ³ tit ³ ʔa:ŋ ³ /

3. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 17 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2.61 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘ต่อ (แมลง)’	/to:¹ me:ŋ² paj²/	/to:¹ me:ŋ² paj²/ /to:¹ to:³/	/to:¹ to:³/
‘กลม’	/mon²/	/mon²/ /kom¹/	/kom¹/
‘ขึ้น’	/ʔun¹/	/ʔun¹/ /muk³/	/muk³/
‘รีบเร่ง’	/fa:w⁴/	/fa:w⁴/ /li:p⁴/	/li:p⁴/
‘บนบาน’	/khən¹/	/khən¹/ /bon¹/	/bon¹/

4. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 16 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2.46 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘คลอง’	/hoŋ⁴ muan¹/	/hoŋ⁴ muan¹/ /kho:ŋ²/	/kho:ŋ²/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘โพล่ขึ้น’	/men ² /	/men ² / /pho: ³ /	/pho: ³ /
‘กระโดดลง’	/tew ¹ /	/tew ¹ / /ka ⁴ do:t ³ /	/ka ⁴ do:t ³ /
‘ซิด’	/ma:n ⁵ /	/ma:n ⁵ / /si:t ³ /	/si:t ³ /
‘เสียม’	/fa:j ² /	/fa:j ² / /law ¹ /	/law ¹ /

5. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 12 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 1.84 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	A B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ชะพลู’	/phak ³ ?ə: ⁴ lət ⁴ /	/phak ³ ?ə: ⁴ lət ⁴ /	/phak ³ ?ə: ⁴ lət ⁴ / /sa ⁴ phu: ² /
‘จิ้งจก’	/to: ¹ ja ² huan ² /	/to: ja ⁵ huan ³ /	/to: ja ⁵ huan ³ / /ciŋ cok/
‘กำไล’	/pəʔ ³ khe:n ¹ /	/pəʔ ³ khe:n ¹ /	/pəʔ ³ khe:n ¹ / /kam ¹ laj ² /
‘ฮ้วนพี’	/pi: ² /	/pi: ² /	/pi: ² / /?uan ⁵ /

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘วาง’	/poŋ ¹ /	/poŋ ¹ /	/poŋ ¹ / /wa:ŋ ² /

6. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 26 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 4 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘น้ำพริก’	/cɛw ³ /	/cɛw ³ /	/cɛw ³ / /nam ⁶³ phik ⁴ /
‘พุทรา’	/ma ⁴ than ² /	/ma ⁴ than ² /	/ma ⁴ than ² / /phut ⁴ sa: ² /
‘กิ่งไม้ใหญ่’	/ŋa: ⁴ maj ⁶ /	/ŋa: ⁴ maj ⁶ /	/ŋa: ⁴ / /kin ³ jaw ⁴ /
‘ซาอ่อน’	/kok ³ kha: ¹ /	/kok ³ kha: ¹ /	/kok ³ kha: ¹ / /kha: ¹ ʔɔ:n ³ /
‘ดอกบานไม่รู้โรย’	/boʔ ³ sa:m ¹ buan ¹ /	/boʔ ³ sa:m ¹ buan ¹ /	/boʔ ³ sa:m ¹ buan ¹ / /boʔ ³ ba:n ¹ bo: ʔlu: ⁶ lo:j ² /

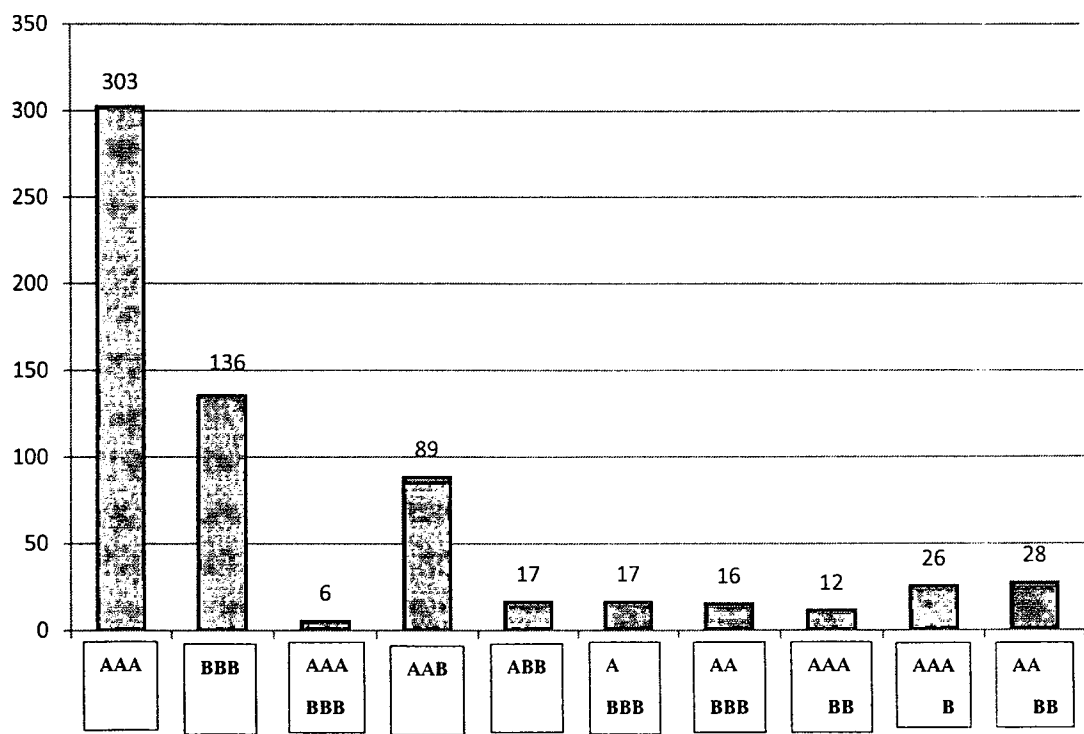
4.6.1.3 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน มีจำนวน 28 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 4.30 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘สะบั๊ก’	/pen ⁵ laj ³ /	/pen ⁵ laj ³ /	/pen ⁵ laj ³ / /hua ¹ laj ² /	/sa ⁴ bak ³ /
‘ตะเกียบ’	/thu: ¹ /	/thu: ¹ /	/thu: ¹ / /ta ¹ kiap ¹ /	/ta kiap ¹ /
‘ลานบ้าน’	/khuən ³ /	/khuən ³ /	/khuən ³ / /la:n ³ /	/la:n ³ /
‘สไบ’	/pha: ⁵ piaw ¹ /	/pha: ⁵ piaw ¹ /	/pha: ⁵ piaw ¹ / /sa ⁴ baj ¹ /	/sa ⁴ baj ¹ /
‘ใคร’	/phauw ¹ /	/phauw ¹ /	/phauw ¹ / /khaj ² /	/khaj ² /

จากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทดำทั้ง 10 รูปแบบ
สามารถแสดงความถี่ของการใช้แต่ละแบบ ได้ด้วยแผนภูมิดังต่อไปนี้

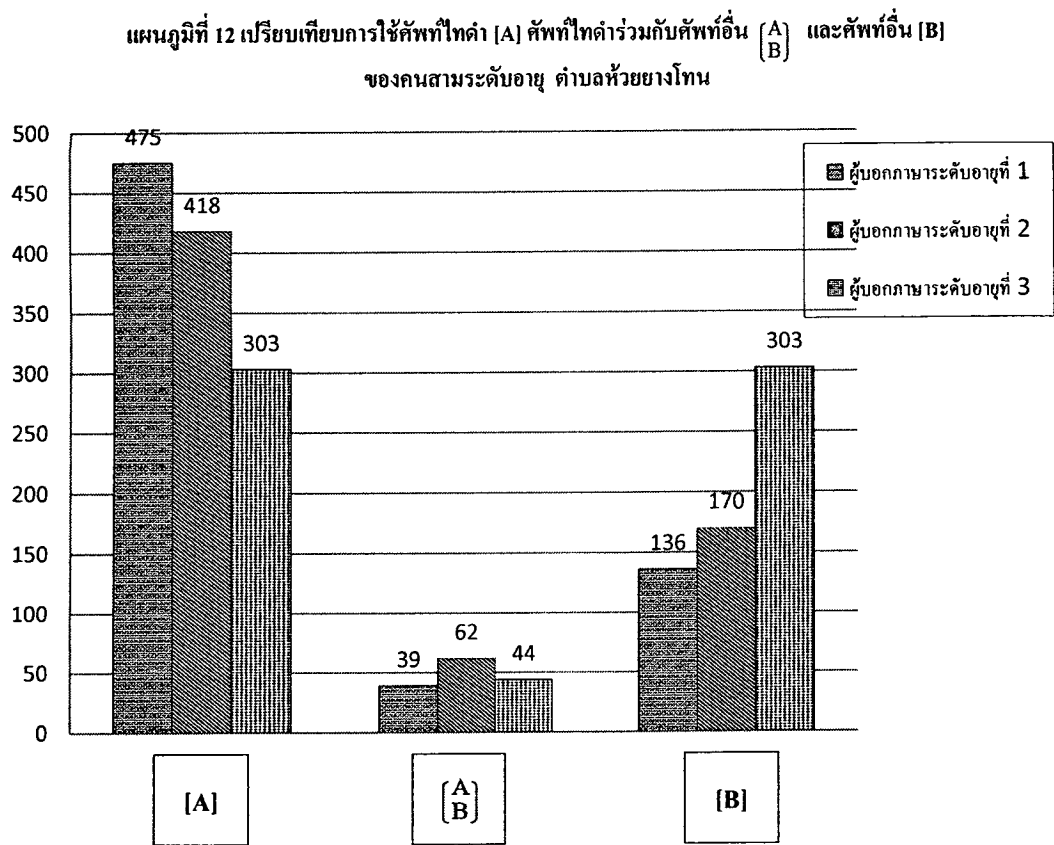
แผนภูมิที่ 11 รูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุตำบลห้วยยางโทน

จะเห็นได้ว่าชุมชนภาษาไทดำ ตำบลห้วยยางโทน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ผู้บอกภาษาทุกระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำร่วมกันเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 303 หน่วยวรรณ รองลงมาคือ การใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทดำ จำนวน 136 หน่วยวรรณ

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ^(A) [B] ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ [A] มากที่สุด คือร้อยละ 73.07 ใช้ศัพท์อื่น [B] น้อยที่สุด คือร้อยละ 20.92 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด คือร้อยละ 46.61 และใช้ศัพท์ไทดำ [A] น้อยที่สุด คือร้อยละ 6.76 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ^(A) [B] มากที่สุด คือร้อยละ 9.53 ดังตารางต่อไปนี้

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A		B	
		%	B	%		%
ระดับอายุที่ 1	475	73.07	39	6	136	20.92
ระดับอายุที่ 2	418	64.30	62	9.53	170	26.15
ระดับอายุที่ 3	303	46.61	44	6.76	303	46.61

4.6.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ

4.6.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำ

4.6.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น

4.6.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำ หมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาไทดำของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ หรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

	ระดับอายุที่ 1, 2,	ระดับอายุที่ 3
‘ควาย’	/to: ¹ kwa:j ² /	/kwa:j ² /
	ระดับอายุที่ 3	
‘กางเกง’	/suaŋ ⁵ ~ pha: ⁵ suaŋ ⁵ /	

	ระดับอายุที่ 1,2,3	
‘ปลาไหล’	/to: ¹ pa: ¹ jian ³ ~ to: ¹ jian ³ /	
	ระดับอายุที่ 1, 2,	ระดับอายุที่ 3
‘ผ้าขี้ริ้ว’	/pha: ⁵ ha:j ⁶ /	/pha: ⁵ khi: ⁵ ha:j ⁶ /

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์ไทดำ เช่น

การแปรเสียง	หน่วยยรรย	
		ระดับอายุที่ 3
l ~ d	‘จมูก’	/hu: ² laŋ ¹ ~ hu: ² laŋ ¹ /
		ระดับอายุที่ 3
aw ~ aw	‘ใส’	/saw ¹ ~ saw ¹ /
		ระดับอายุที่ 3
o: ~ a	‘ตัวไร’	/to: ¹ haj ² ~ ta ¹ haj ² /
		ระดับอายุที่ 3
wa ~ ɔ:	‘พี่’	/waɯj ⁶ ~ ɔɯj ⁶ /

4.6.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น หมายถึง การใช้รูปแปรของศัพท์อื่น ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยถิ่นกลาง หรือการสร้างศัพท์ใหม่ที่ปรากฏใช้ในผู้ออกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยยรรย	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘แพะ’	/to: ¹ pheʔ ³ /	/pheʔ ³ /

	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2
‘จะงอย (ปากนก)’	/pa:ɰ¹sop³/	/hu:¹sop³/

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์อื่น เช่น

การแปรเสียง หน่วยอรรถ

		ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
h ~ l	‘จิ้งหรีด’	/to:¹ciŋ⁵hi:t³/	/ciŋ⁵li:t³/

4.6.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ ของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยพบการแปรความหมายของบางศัพท์ ดังนี้

4.6.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก (widening) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘กลม’	ระดับอายุที่ 1	
	/kom³/	หมายถึง วัตถุกลมแต่แบน หากกลมทุกส่วนเป็นลูกทรงกลม ใช้ว่า /mon²/
	ระดับอายุที่ 2, 3	
	/kom³/	หมายถึง วัตถุกลมแบนหรือลูกทรงกลมทุกส่วนก็ได้
‘แช่’	ระดับอายุที่ 1, 2	
	/ce:⁴/	หมายถึง การแช่ต้นกล้าไว้เพื่อปลูกในนาข้าว และแช่ข้าวสารอื่นๆ ถ้าแช่ข้าวเหนียวก่อนนึ่งข้าว ใช้ว่า /ma:³/
	ระดับอายุที่ 3	
	/ce:⁴/	หมายถึง การแช่ต้นกล้า ข้าวสารหรือแช่ข้าวเหนียวก่อนนึ่ง

‘หลอก (ผี)’	ระดับอายุที่ 1	
	/lɔ:k ⁴ /	หมายถึง ผีหลอก แค่เห็นบางส่วน ไม่ชัด ถ้าเห็นผีชัดๆ ใช้ว่า /lam ³ /
	ระดับอายุที่ 2, 3	
	/lɔ:k ⁴ /	หมายถึง ผีหลอก จะเห็นชัดหรือไม่ก็ได้

4.6.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า (narrowing) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘กำไล’	ระดับอายุที่ 1	
	/pɔʔ ³ khe:n ¹ /	หมายถึง กำไลทุกประเภท
	ระดับอายุที่ 2, 3	
	/pɔʔ ³ khe:n ¹ /	หมายถึง กำไลเงินขดเป็นวงกลม ปลายทั้งสองไม่เชื่อมกันแบบไทดำ หากเป็นกำไลสมัยใหม่ ใช้ว่า /kam ¹ laj ² /
‘วาง’	ระดับอายุที่ 1	
	/pɔŋ ¹ /	หมายถึง วางลง ใช้กับสิ่งของทุกประเภท
	ระดับอายุที่ 2, 3	
	/pɔŋ ¹ /	หมายถึง ยกของร้อนจากเตาแล้ววางลง ถ้าเป็นอย่างอื่นใช้ว่า /wa:ŋ ² /

4.6.4 การสูญเสียพหุไทดำและการรักษาศัพท์ไทดำ

จากข้อมูลการใช้ศัพท์รูปแบบ **BBB** พบว่ามีการสูญเสียพหุไทดำโดยใช้ศัพท์อื่นแทน ได้แก่ ศัพท์ไทยกรุงเทพฯ ศัพท์ไทยกลาง ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ชะลอม’	/lok ⁴ /	/sa ⁴ lo:m ² /

ศัพท์ /sa⁴ lo:m²/ เป็นการนำศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ คือคำว่า /cha⁴ lo:m²/ มาปรับเสียงพยัญชนะต้นคือ /ch/ เป็น /s/ เพราะภาษาไทดำไม่มีเสียง /ch/

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3	ระดับอายุที่ 3
‘กระต๊อบ’	/tu:p ³ na: ² /	/thiang ¹ na: ² /	/ka ⁴ to:p ⁴ /

ศัพท์ /thiang¹ na:²/ เป็นศัพท์ภาษาลาวเช่น ลาวเวียง ลาวครั้ง ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 มาใช้แทนศัพท์คำ คือ /tu:p³ na:²/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ /ka⁴ to:p⁴/ เช่นเดียวกับศัพท์ภาษาไทยกลาง หมายถึง “กระต๊อบ”

การใช้ศัพท์ภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทดำตำบลห้วยยางโพน อำเภอกาบเชิง จังหวัดราชบุรี มีการเปลี่ยนแปลงด้านการสุยศัพท์ไทดำ ที่ปรากฏในระดับอายุต่างๆ เพราะการใช้ศัพท์อื่น [B] หรือการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น [B] นั้น ปรากฏตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 136 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 20.92 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่นจำนวน 39 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 6 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือจำนวน 303 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 46.61 และผู้ภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุด จำนวน 62 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 9.53

หากจะพิจารณารูปแบบ **BBB** คือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทดำแต่ละหมวด ซึ่งมีผลทำให้เกิดการสุยศัพท์ไทดำของผู้บอกภาษาทุกระดับอายุ พบว่าหมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด ส่วนหมวดธรรมชาติ พืช ใช้ศัพท์อื่นน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 7 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 35)
- ลำดับที่ 2 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 27 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 33.75)

- ลำดับที่ 3 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยบรรณใช้ศัพท์
อื่น 11 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 20.75)
- ลำดับที่ 4 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 60 หน่วยบรรณ (ร้อยละ
20.33)
- ลำดับที่ 5 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 8 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 18.18)
- ลำดับที่ 6 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 9 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 18)
- ลำดับที่ 7 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 16.12)
- ลำดับที่ 8 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 5
หน่วยบรรณ (ร้อยละ 13.15)
- ลำดับที่ 9 หมวดธรรมชาติ พืช จำนวน 39 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 4 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 10.25)

ส่วนการรักษาศัพท์ไทดำ รูปแบบ AAA แต่ละหมวดของคนสามระดับอายุนั้น
ผู้วิจัยพบว่าหมวดบุคคล การงาน ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ไทดำมากที่สุด ส่วนหมวดการแต่งกาย ผ้า
แร่ธาตุ ผู้บอกภาษาจะใช้ศัพท์ไทดำน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 20 หน่วยบรรณ (ร้อยละ
64.51)
- ลำดับที่ 2 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 32 หน่วยบรรณ (ร้อยละ
64)
- ลำดับที่ 3 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์อื่น 24
หน่วยบรรณ (ร้อยละ 63.15)
- ลำดับที่ 4 หมวดธรรมชาติ พืช จำนวน 39 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 18 หน่วยบรรณ (ร้อยละ
46.15)
- ลำดับที่ 5 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยบรรณ ใช้ศัพท์ไทดำ 133 หน่วยบรรณ
(ร้อยละ 45.08)
- ลำดับที่ 6 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยบรรณใช้ศัพท์
ไทดำ 22 หน่วยบรรณ (ร้อยละ 41.50)

- ลำดับที่ 7 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 17 หน่วยบรรด (ร้อยละ 38.63)
- ลำดับที่ 8 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 30 หน่วยบรรด (ร้อยละ 37.5)
- ลำดับที่ 9 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 7 หน่วยบรรด (ร้อยละ 35)

4.7 การแปรศัพท์ในภาษาไทยดำของคนสามระดับอายุ ตำบลหนองปรัง อำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรี

4.7.1 การแปรด้านการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่พูดภาษาไทยดำ หมู่ที่ 1 และ 2 ตำบลหนองปรัง อำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรี จากจำนวนหน่วยบรรด 650 หน่วยบรรด ปรากฏผลดังนี้

- 4.7.1.1 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.7.1.2 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.7.1.3 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

4.7.1.1 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน จากการสอบถามพบว่า ผู้บอกภาษาไทยดำ อำเภอยะย้อย จังหวัดเพชรบุรีทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันมีจำนวน 447หน่วยบรรด หรือร้อยละ 73.38แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ศัพท์ไทดำ พบว่า ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำ มีจำนวน 370 หน่วยบรรด หรือร้อยละ 56.92 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘พริก’	/ma ⁴ ʔuat ³ /	/ma ⁴ ʔuat ³ /
‘จิ้งหรีด’	/to: ¹ ci ¹ kuŋ ⁵ /	/to: ¹ ci ¹ kuŋ ⁵ /
‘ข้อศอก’	/khe:n ¹ soʔ ³ /	/khe:n ¹ soʔ ³ /
‘ดอกกระดังงา’	/boʔ ³ laŋ ² ŋa: ² /	/boʔ ³ laŋ ² ŋa: ² /
‘ซ็อน’	/ka ⁴ buaŋ ¹ /	/ka ⁴ buaŋ ¹ /

2. การใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้ มีจำนวน 104 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 16
ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ของเล่น’	/cuaŋ ⁴ ʔin ¹ /	/khɔŋ ¹ len ⁴ /
‘ซื้อเรือน’	/sin ² jua ² /	/khu: ³ /
‘ฉมวก’	/lɛm ¹ sa:ŋ ⁶ /	/sa ⁴ muaʔ ³ /
‘กา (ภาชนะ)’	/ʔɔm ⁴ /	/ka: ¹ /
‘ตุ้มหูห้วง’	/boŋ ³ boŋ ³ /	/tum ⁵ hu: ¹ /

3. การใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 3
หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 0.46 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘คราด’	/ba:n ¹ sa:ŋ ⁶ /	/ba:n ¹ sa:ŋ ⁶ /
		/kha:t ⁴ /
‘ตะแกรง’	/sə:ŋ ¹ /	/sə:ŋ ¹ /
		/ta ⁴ kɛ:ŋ ¹ /
‘เคียด’	/fot ⁴ /	/fot ⁴ /
		/duat ³ /

4.7.1.2 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน การใช้ลักษณะนี้มีจำนวน 151 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 23.23แบ่งเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1,2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 56 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 8.61 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘ชี้ (핀)’	/lem ⁴ /	/lem ⁴ /	/si: ⁴ /
‘กระรอก’	/to: ¹ hoʔ ⁴ /	/to: ¹ hoʔ ⁴ /	/ka ⁴ lo:k/
‘ท้ายทอย’	/kam ¹ lon ⁶ /	/kam ¹ lon ⁶ /	/tha:j ⁶ tho:j ¹ /
‘สมอง’	/ʔɛʔ ³ /	/ʔɛʔ ³ /	/sa ⁴ mo:ŋ ¹ /
‘พะอง’	/ta ⁴ kə:n ¹ /	/ta ⁴ kə:n ¹ /	/pha ⁴ ʔoŋ ¹ /

2. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 11 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 1.69 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘ถั่วลิสง’	/tua ³ lo ⁴ /	/tua ³ lo ⁴ /	/tua ³ khut ⁴ /
‘ร่างกาย’	/to: ¹ kin ⁴ /	/to: ¹ kin ⁴ /	/lam ² to: ¹ /
‘ดอกบานไม่รู้โรย’	/bo ³ sa:m ¹ buan ¹ /	/bo ³ sa:m ¹ buan ¹ /	/bo ³ ba:n ¹ bo: ³ lu: ⁶ lo:j ¹ /
‘ขี้น’	/khun ⁵ /	/khun ⁵ /	/khon ⁵ /
‘ซา (ฝน)’	/ʔuan ⁵ /	/ʔuan ⁵ /	/sa: ² /

3. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 9 หน่วยอรรถ หรือ ร้อยละ 1.38 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘มะขามเทศ’	/ma ⁴ kha:m ¹ pe: ¹ /	/ma ⁴ kha:m ¹ pe: ¹ /	/ma ⁴ kha:m ¹ the:t ⁴ /
‘แพะ’	/to: ¹ be ³ /	/to: ¹ be ³ /	/phe ² /
‘ขง้าว’	/pa: ⁶ kho: ¹ /	/pa: ⁶ kho: ¹ /	/ŋa:w ⁶ /
‘สะพาน’	/khua ¹ /	/khua ¹ /	/sa ⁴ pha:n ² /

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘ฝึกซ้อม’	/ʔɛp³/	/ʔɛp³/ /fuk⁴/	/fuk⁴/

4. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 27 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 4.15 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B
B	B	

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
เปื้อน, เลอะเทอะ	/ʔuaj³/	/ʔuaj³/	/pwan⁵/
		/pwan⁵/	
พ่นน้ำ	/phu:⁴/	/phu:⁴/	/phon⁴/
		/phon⁴/	
ฟ้อนรำ	/se:¹/	/se:¹/	/fɔ:n⁶/
		/fɔ:n⁶/	
รุกรัง	/tuwp³/	/tuwp³/	/hok⁴/
		/hok⁴/	
วก	/soʔ³/	/soʔ³/	/wak⁴/
		/wak⁴/	

5. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 13 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ลูกคนหัวปี’	/luʔ⁴ kok³/	/luʔ⁴ kok³/	/luʔ⁴ kok³/ /luʔ⁴ kon² nau³/
‘ซึก เสี้ยว’	/kim³/	/kim³/	/kim³/ /siʔ⁴/
‘กลม’	/mon²/	/mon²/	/mon²/ /kom¹/
‘คอยหา’	/koŋ²/	/koŋ²/	/koŋ²/ /khu:j²/
‘ซัง’	/saŋ¹/	/saŋ¹/	/saŋ¹/ /khaŋ¹/

6. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 35 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 5.38 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
		B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ล้าง’	/suaj ⁴ /	/suaj ⁴ /	/suaj ⁴ / /la:ŋ ⁶ /
‘สนุกไพเราะ’	/muan ⁴ /	/muan ⁴ /	/muan ⁴ / /sa ⁴ nuk ³ /
‘หึ่งหวง’	/həŋ ¹ /	/həŋ ¹ /	/həŋ ¹ / /ʔit ³ sa: ¹ /
‘แตก’	/tɛʔ ³ /	/tɛʔ ³ /	/tɛʔ ³ / /tɛ:k ³ /
‘ไต่เถียง’	/ka:j ⁶ /	/ka:j ⁶ /	/ka:j ⁶ / /thiaŋ ¹ /

4.7.1.3 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นเท่านั้น มีจำนวน 22 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 3.38 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

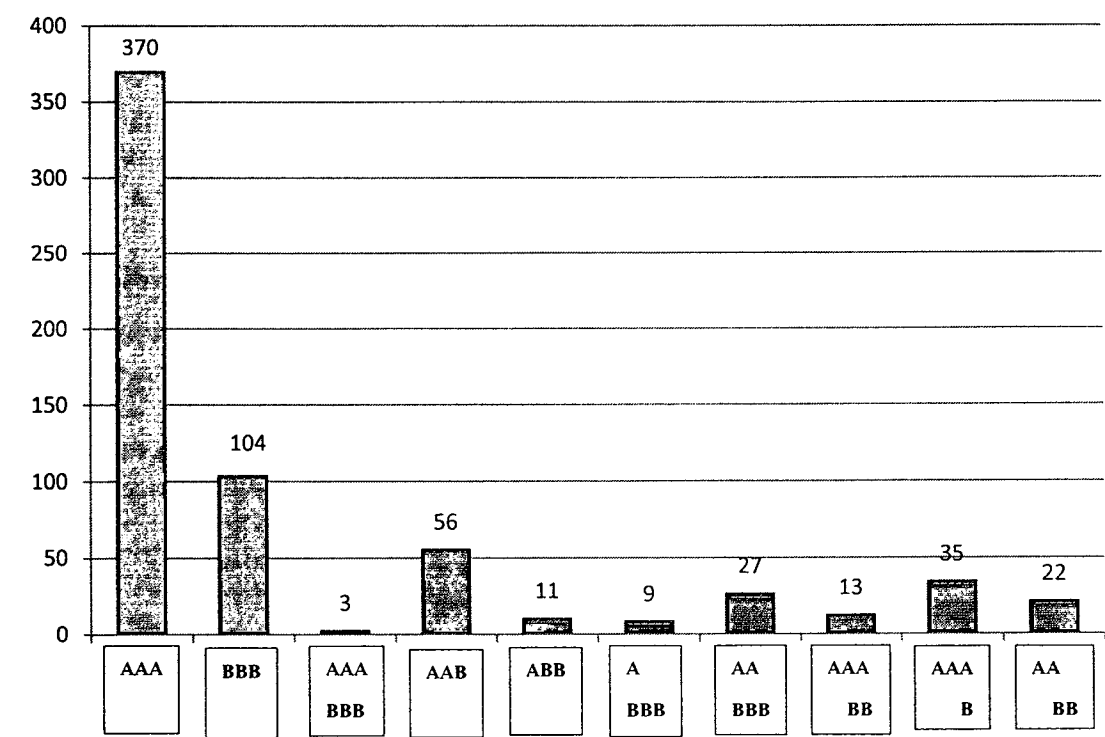
ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘สัปประด’	/ma ⁴ nat ⁴ /	/ma ⁴ nat ⁴ /	/ma ⁴ nat ⁴ / /som ⁵ ma ⁴ lot ⁴ /	/sap ⁵ pa ⁴ lot ⁴ /
‘ดอกโสน’	/boʔ ³ ko: ¹ ta:ŋ ¹ /	/boʔ ³ ko: ¹ ta:ŋ ¹ /	/boʔ ³ ko: ¹ ta:ŋ ¹ / /boʔ ³ sa ⁴ no: ¹ /	/boʔ ³ sa ⁴ no: ¹ /
‘ปิ่น’	/ʔoŋ ¹ /	/ʔoŋ ¹ /	/ʔoŋ ¹ / /pu:n ¹ /	/pu:n ¹ /

หน่วยวรรด	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘ข้างล่าง’	/kɔŋ¹/	/kɔŋ¹/	/kɔŋ¹/	
			/laːŋ⁴/	/laːŋ⁴/
‘ขยัน’	/cɔːŋ¹/	/cɔːŋ¹/	/cɔːŋ¹/	
			/kha⁴ jan¹/	/kha⁴ jan¹/

จากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทดำทั้ง 10 รูปแบบสามารถแสดงความถี่ของการใช้แต่ละแบบ ได้ด้วยแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 13 รูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในตำบลหนองปร่ง

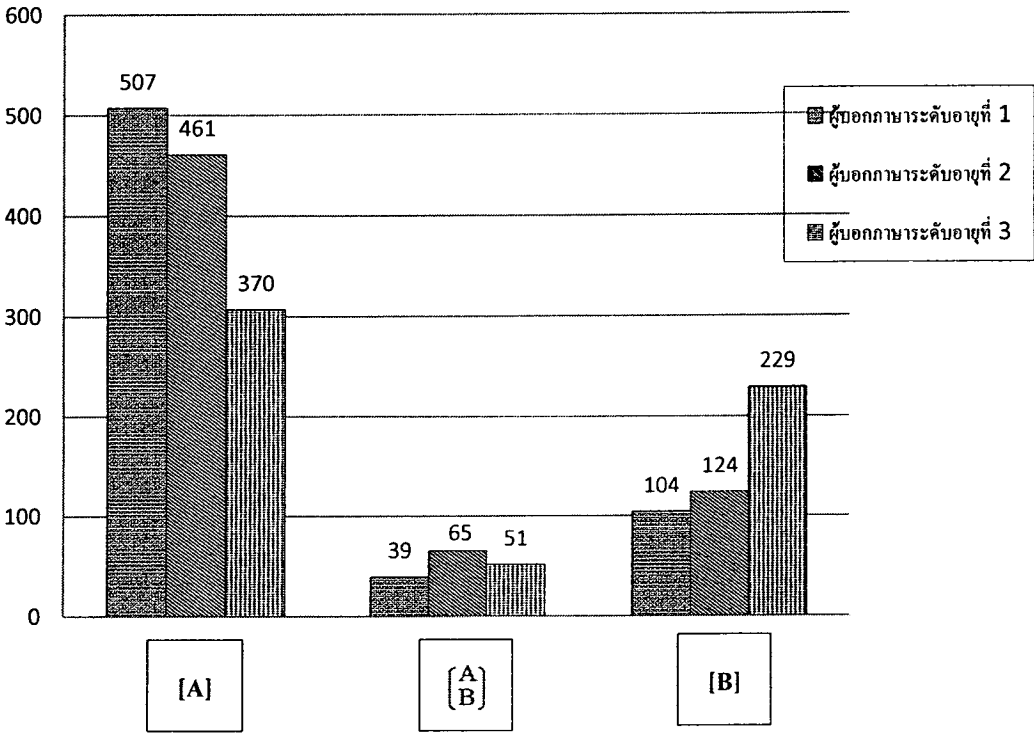
จะเห็นได้ว่าชุมชนภาษาไทดำ ตำบลหนองปร่ง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ผู้บอกภาษาทุกระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำร่วมกันเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 370 หน่วยวรรด รองลงมาคือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทดำ จำนวน 104 หน่วยวรรด

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น^[A] [B] ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ [A] มากที่สุด คือร้อยละ 78 ใช้ศัพท์อื่น [B] น้อยที่สุด คือร้อยละ 16 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3

ใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด คือร้อยละ 35.23 และใช้ศัพท์ไทดำ [A] น้อยที่สุด คือร้อยละ 56.92 ส่วนผู้ออกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B} \right]$ มากที่สุด คือร้อยละ 10 ดังตารางต่อไปนี้

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A		B	
		%	B	%		%
ระดับอายุที่ 1	507	78	39	6	104	16
ระดับอายุที่ 2	461	70.92	65	10	124	19.07
ระดับอายุที่ 3	370	56.92	51	7.84	229	35.23

แผนภูมิที่ 14 เปรียบเทียบการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น $\left[\frac{A}{B} \right]$ และศัพท์อื่น [B]
ของคนสามระดับอายุ ตำบลหนองปรัง

4.7.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ

4.7.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไต่คำ

4.7.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น

4.7.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไต่คำ หมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาไต่คำของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ หรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘บูนูนี่’	/bem ¹ ~ bem ¹ beʔ ³ /
	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘โกหก’	/bew ⁵ ~ khi: ⁵ bew ⁵ /
	ระดับอายุที่ 1
‘ร่ม’	/kan ² hom ⁴ ~ hom ⁴ /
	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ที่ไหน’	/ka ¹ law ² ~ bon ³ law ² /

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์ไต่คำ เช่น

การแปรเสียง

หน่วยอรรถ

		ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2
l ~ d	‘บันได’	/khan ² laj ¹ /	/khan ² daj ¹ /
		ระดับอายุที่ 3	
aw ~ aw	‘ใส’	/saw ¹ ~ saw ¹ /	

4.7.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่น หมายถึง การใช้รูปแปรของศัพท์อื่น ได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยกลาง หรือการสร้างศัพท์ใหม่ที่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดง ความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ		
	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘เกาะ’ (สัตว์)	/to:¹ keʔ³/	/keʔ³/
	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
‘ปลาเนื้ออ่อน’	/pa:¹ nua⁶ ʔo:n³/	/pa:¹ nua⁶ nim⁴/
	ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 2 3
‘จะงอย (ปากนก)’	/sop³ nok⁴/	/ʔo:ʔ² sop³ nok⁴/

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์อื่น เช่น

การแปรเสียง		หน่วยอรรถ	
		ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
-ʔ ~ -k	‘คอปอก’	/ko:² phoʔ⁴/	/ko:² pho:k⁴/
		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
s ~ ch	‘ชะลอม’	/sa⁴ lo:m²/	/cha⁴ lo:m²/
		ระดับอายุที่ 1,2,3	
p ~ ph	‘แพ’	/pe:⁶ ~ phe:⁶/	

4.7.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ ของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยพบการแปรความหมายของบางศัพท์ ดังนี้

4.7.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก (widening) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘โผล่’	ระดับอายุที่ 1,2	
	/pho: ³ /	หมายถึง การโผล่ออกมาให้เห็นทั้งตัว ถ้าโผล่แค่อวัยวะบางส่วน เช่น มือ เท้า หน้า ใ้ว่า /men ² /
	ระดับอายุที่ 3	
	/pho: ³ /	หมายถึง การโผล่ออกมาให้เห็นทั้งตัว หรืออวัยวะบางส่วน
‘เปล’	ระดับอายุที่ 1, 2	
	/pe: ¹ /	หมายถึง เปลนอนสำหรับคนทั่วไป ถ้าเป็นเปลเด็กเรียกว่า /ʔu: ³ /
	ระดับอายุที่ 3	
	/pe: ¹ /	หมายถึง เปลนอนสำหรับคนทั่วไปหรือเปลเด็กก็ได้

4.7.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า (narrowing) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘สนุก’	ระดับอายุที่ 1	
	/muan ⁴ /	หมายถึง สนุกสนานไพเราะ
	ระดับอายุที่ 2	
	/muan ⁴ /	หมายถึง ไพเราะ เช่น เสียงเพลง คำพูด หรืองานรื่นเริง ถ้าเป็นการแสดงใ้ว่า /sa ⁴ nuk ⁴ /

‘ล่าง’	ระดับอายุที่ 1, 2	
	/suaj ⁴ /	หมายถึง ล้าง ใช้กับใบหน้า ลำตัว แขน ขา
	ระดับอายุที่ 3	
	/suaj ⁴ /	หมายถึง ล้าง ใช้กับใบหน้า หากเป็นลำตัว แขน ขา ใช้ว่า /la:ŋ ⁶ /

4.7.4 การสูญเสียพยัญชนะและการรักษาพยัญชนะที่ไทดำ

จากข้อมูลการใช้ศัพท์รูปแบบ BBB พบว่ามีการสูญเสียพยัญชนะที่ไทดำโดยใช้ศัพท์อื่นแทน ได้แก่ ศัพท์ไทยกรุงเทพฯ ศัพท์ไทยถิ่นกลาง ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ เช่น

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘น้อยหน้า’	/ma ⁴ saj ¹ khiat ³ /	/ma ⁴ no: ⁵ ne: ⁵ /	/no:j ⁴ na: ³ /

ศัพท์ /ma⁴ no:⁵ ne:⁵/ เป็นศัพท์ภาษาไทยวน ซึ่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 นำมาใช้แทนศัพท์ไทดำคือ /ma⁴ saj¹ khiat³/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ได้นำศัพท์ /no:j⁴ na:³/ ของภาษาไทยกรุงเทพฯ มาใช้แทนศัพท์ไทดำ

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘เกลื่อน, กระจาย’	/hia ⁴ ha:j ² /	/sa ⁴ sa:j ² /	/ka ⁴ ca:j ¹ /

ศัพท์ /sa⁴ sa:j²/ เป็นศัพท์ภาษาลาวเวียง ลาวครั้ง ซึ่งผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 นำมาใช้แทนศัพท์ไทดำคือ /hia⁴ ha:j²/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ได้นำศัพท์ /ka⁴ ca:j¹/ ของภาษาไทยกรุงเทพฯ มาใช้แทนศัพท์ไทดำ

การใช้ศัพท์ภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทดำ ตำบลหนองปรัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี มีการเปลี่ยนแปลงด้านการสูญเสียพยัญชนะที่ไทดำ ที่ปรากฏในระดับอายุต่างๆ เพราะการใช้ศัพท์อื่น [B] หรือการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น [B] นั้น ปรากฏตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 104 หน่วย

อรรถ หรือร้อยละ 16 ใช้ศัพท์ไทคำร่วมกับศัพท์อื่นจำนวน 39 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 6 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือจำนวน 229 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 35.23 ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 จะใช้ศัพท์ไทคำร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุด จำนวน 65 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 10 ผู้วิจัยคาดว่าระดับอายุที่ 2 เป็นบุคคลวัยทำงาน มีครอบครัว เป็นระดับอายุเชื่อมต่อกับคนวัยชรา และวัยหนุ่มสาว จึงนิยมใช้ศัพท์ทั้งสองประเภทสื่อสารควบคู่กัน

หากจะพิจารณารูปแบบ **BBB** คือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทคำแต่ละหมวด ซึ่งมีผลทำให้เกิดการสูญเสียศัพท์ไทคำของผู้บอกภาษาทุกระดับอายุ พบว่าหมวดวัตถุ สถานที่ ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด ส่วนหมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา ใช้ศัพท์อื่นน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 28 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 35)
- ลำดับที่ 2 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 25)
- ลำดับที่ 3 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยอรรถใช้ศัพท์อื่น 8 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 15.09)
- ลำดับที่ 4 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 39 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 13.22)
- ลำดับที่ 5 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 4 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 12.90)
- ลำดับที่ 6 หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 12.82)
- ลำดับที่ 7 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 6 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 12)
- ลำดับที่ 8 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 5 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 11.36)
- ลำดับที่ 9 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยอรรถ ใช้ศัพท์อื่น 4 หน่วยอรรถ (ร้อยละ 10.52)

ส่วนการรักษาศัพท์ไทคำ รูปแบบ **AAA** แต่ละหมวดของคนสามระดับอายุนั้น ผู้วิจัยพบว่าหมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ไทคำมากที่สุด ส่วนหมวดวัตถุ สถานที่ ผู้บอกภาษาจะใช้ศัพท์ไทคำน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

- ลำดับที่ 1 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์อื่น 31 หน่วยบรรด (ร้อยละ 81.57)
- ลำดับที่ 2 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 23 หน่วยบรรด (ร้อยละ 74.19)
- ลำดับที่ 3 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 34 หน่วยบรรด (ร้อยละ 68)
- ลำดับที่ 4 หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 25 หน่วยบรรด (ร้อยละ 64.10)
- ลำดับที่ 5 หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 12 หน่วยบรรด (ร้อยละ 60)
- ลำดับที่ 6 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 26 หน่วยบรรด (ร้อยละ 59.09)
- ลำดับที่ 7 หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 160 หน่วยบรรด (ร้อยละ 54.23)
- ลำดับที่ 8 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 27 หน่วยบรรด (ร้อยละ 50.94)
- ลำดับที่ 9 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยบรรด ใช้ศัพท์ไทดำ 32 หน่วยบรรด (ร้อยละ 40)

4.8 การแปรศัพท์ในภาษาไทยดำของคนสามระดับอายุ ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

4.8.1 การแปรด้านการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุ

เมื่อพิจารณาการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุที่พูดภาษาไทยดำ หมู่ที่ 2 และ 4 ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี จากจำนวนหน่วยบรรด 650 หน่วยบรรด ปรากฏผลดังนี้

- 4.8.1.1 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.8.1.2 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน
- 4.8.1.3 หน่วยบรรดที่ผู้บอกภาษาไทยดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน

4.8.1.1 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน จากการสอบถามพบว่า ผู้บอกภาษาไทยคำ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรีทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์เดียวกันมีจำนวน 519หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 79.84 แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ศัพท์ไทยคำ พบว่า ผู้บอกภาษาไทยคำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ไทยคำ มีจำนวน 349 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 53.69 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทยคำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ฟักทอง’	/ma ⁴ ?u? ³ /	/ma ⁴ ?u? ³ /
‘โหระพา’	/sa ⁴ la:ŋ ⁵ ka:n ¹ le: ² /	/sa ⁴ la:ŋ ⁵ ka:n ¹ le: ² /
‘จิ้งจก’	/to: ¹ ja ⁴ huan ² /	/to: ¹ ja ⁴ huan ² /
‘ขี้อัง’	/ka ⁴ muag ¹ /	/ka ⁴ muag ¹ /
‘พีน’	/lua ¹ /	/lua ¹ /

2. การใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้ มีจำนวน 161 หน่วยอรรถ หรือ ร้อยละ 24.76 ดังแผนภูมิและตัวอย่างศัพท์ ดังต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทยคำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ปูย’	/khun ¹ /	/puj ³ /
‘ปลอกหมอน’	/swa ⁵ mo:n ¹ /	/po? ³ mo:n ¹ /
‘หลอดลม’	/sa:j ¹ po:t ³ /	/lo:t ³ lom ² /
‘เมฆ’	/piaŋ ² fa: ⁶ /	/khi: ⁵ me:k ⁴ /
‘เกวียน’	/ka ⁴ the? ⁴ /	/kian ¹ /

3. การใช้ศัพท์ไทคำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 9 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 1.38 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
B	B	B

หน่วยวรรณ	ศัพท์ไทคำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ข้าวเปลือก’	/khaw ⁵ kaʔ ³ /	/khaw ⁵ kaʔ ³ / /khaw ⁵ puaʔ ³ /
‘ขาว’	/lon ³ /	/lon ³ / /kha:w ¹ /
‘ขยะ’	/ɲiŋ ² ɲiaʔ ³ /	/ɲiŋ ² ɲiaʔ ³ / /kha ⁴ jaʔ ⁴ /
‘กระต๊อบ’	/ʔɛp ³ /	/ʔɛp ³ / /ka ⁴ tip ¹ /
‘เข็มขัด’	/sa:j ¹ ʔɛ:w ¹ /	/sa:j ¹ ʔɛ:w ¹ / /khem ¹ khat ³ /

4.8.1.2 หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาไทคำทั้งสองระดับอายุใช้ศัพท์เหมือนกัน การใช้ลักษณะนี้มีจำนวน 123 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 18.92 แบ่งเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. หน่วยวรรณที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทคำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 55 หน่วยวรรณ หรือร้อยละ 8.46 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘ปลาเนื้ออ่อน’	/to:¹ pa:¹ swam¹/	/to:¹ pa:¹ swam¹/	/pa:¹ nwa⁶ ʔw:n³/
‘ผลิ (ใบ)’	/pon¹/	/pon¹/	/teʔ³/
‘พอม่าย (หย่า)’	/pɔ:⁴ wa:ŋ⁴/	/pɔ:⁴ wa:ŋ⁴/	/pɔ:⁴ ma:j⁵/
‘ถุงเท้า’	/thun¹ ti:n¹/	/thun¹ ti:n¹/	/thun¹ thaw⁶/
‘ปิ่นปักผม’	/maj² khat³ kaw⁶/	/maj² khat³ kaw⁶/	/pin³/

2. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 10 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 1.53 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘โพรงไม้’	/ko:n² maj⁶/	/ko:n² maj⁶/	/pho:ŋ¹ maj²/
‘ขโมย’	/kon² lak⁴/	/kon² lak⁴/	/kha⁴ mo:j²/
‘ประคอง’	/fua² ~ phua²/	/fua²/	/pha⁴ juŋ²/
‘กระดุมเสื้อ’	/ma⁴ swa⁵/	/ma⁴ swa⁵/	/ma⁴ ka⁴ lum¹/
‘เขม่วท้อง’	/wep⁴/	/wep⁴/	/kha⁴ mew⁴/

3. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2,3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 19 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 2.92 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A		
B	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2,3
‘เขย่า’	/sak ⁴ san ⁴ /	/sak ⁴ san ⁴ / /kha ⁴ jaw ⁴ /	/kha ⁴ jaw ⁴ /
‘กระดอง’	/ʔoŋ ¹ /	/ʔoŋ ¹ / /ka ¹ lo:ŋ ¹ /	/ka ¹ lo:ŋ ¹ -ka ¹ do:ŋ ¹ /
‘คลอง’	/hoŋ ⁴ mwaŋ ¹ /	/hoŋ ⁴ mwaŋ ¹ / /kwo:ŋ ² /	/kwo:ŋ ² /
‘กระบุง’	/poj ¹ /	/poj ¹ / /ka ⁴ buŋ ¹ /	/ka ⁴ buŋ ¹ /
‘ชำแหละ’	/cua ² /	/cua ² / /kha: ⁶ /	/kha: ⁶ /

4. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 11 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 1.69 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	B
B	B	

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘สร้อยคอ’	/poŋ ³ ko: ² /	/poŋ ³ ko: ² / /so:ŋ ⁵ ko: ² /	/so:ŋ ⁵ ko: ² /
‘ลูกข้าง’	/ma ⁴ sa:ŋ ³ /	/ma ⁴ sa:ŋ ³ / /ma ⁴ kha:ŋ ³ /	/ma ⁴ kha:ŋ ³ /
‘สะพาน’	/khua ¹ /	/khua ¹ / /sa ⁴ pha:n ² /	/sa ⁴ pha:n ² /

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘น้องสะไ้’	/no:ŋ² lua/	/no:ŋ² lua/	
		/no:ŋ² phaw⁶/	/no:ŋ² phaw⁶/
‘ไกว (เปล) ’	/wiŋ²/	/wiŋ²/	
		/kwaj²/	/kweŋ⁵/

5. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2, 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 2 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 0.30 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
	B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘สไบ’	/pha:⁵ piaw¹/	/pha:⁵ piaw¹/	/pha:⁵ piaw¹/
			/sa⁴ baj¹/
‘ว่ายน้้า’	/lo:j² nam⁶/	/lo:j² nam⁶/	/lo:j² nam⁶/
			/wa:j⁴ na:m⁶/

6. หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 ใช้ศัพท์ไทดำ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น การใช้ศัพท์ลักษณะนี้มีจำนวน 26 หน่วยอรรถหรือร้อยละ 4 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A	A
		B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘น้ำพริก’	/cɛw ³ /	/cɛw ³ /	/cɛw ³ / /nam ⁶ phik ⁴ /
‘มะรุม’	/ma ⁴ ʔi: ¹ hum ² /	/ma ⁴ ʔi: ¹ hum ² /	/ma ⁴ ʔi: ¹ hum ² / /ma ⁴ lum ² /
‘ซาอ่อน’	/kok ³ kha: ¹ /	/kok ³ kha: ¹ /	/kok ³ kha: ¹ / /kha: ¹ ʔo:n ³ /
‘หน้าผาก’	/na: ⁵ len ¹ /	/na: ⁵ len ¹ /	/na: ⁵ den ¹ / /na: ⁵ phaʔ ³ /
‘เป็ด’	/ʔu: ³ /	/ʔu: ³ /	/ʔu: ³ / /pe: ¹ /

4.8.1.3 หน่วยอรรถที่ผู้บอกภาษาไทดำทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์ต่างกัน หมายถึง การที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นเท่านั้น มีจำนวน 8 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 1.23 ดังแผนภูมิและตัวอย่างต่อไปนี้

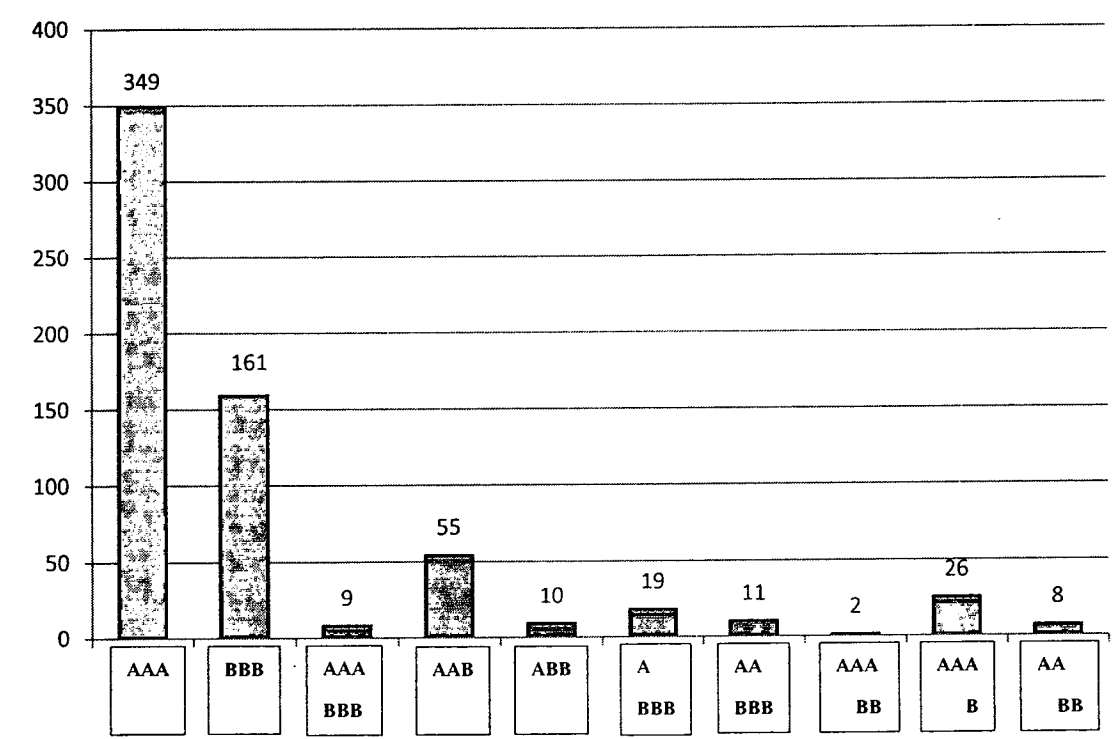
ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
A	A B	B

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘ชะพลู’	/phak ³ ʔo: ¹ lot ² /	/phak ³ ʔo: ¹ lot ² /	/phak ³ ʔo: ¹ lot ² / /sa ⁴ pu:/	/sa ⁴ pu:/
‘พังพอน’	/to: ¹ co:n ¹ po:n ² /	/to: ¹ co:n ¹ po:n ² /	/to: ¹ co:n ¹ po:n ² / /to: ¹ cam ¹ pho:n ² /	/to: ¹ phaŋ ² pho:n ² /
‘ข้าว’	/kwin ¹ /	/kwin ¹ /	/kwin ¹ / /khua ⁵ /	/khua ⁵ /

หน่วยอรรถ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘โคนไม้’	/kok ³ maj ⁶ /	/kok ³ maj ⁶ /	/kok ³ maj ⁶ /	/kho:n ² maj ⁶ /
‘ปลัก’	/buaʔ ³ /	/buaʔ ³ /	/buaʔ ³ /	/pak ³ /

จากรูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาไทดำทั้ง 10 รูปแบบสามารถแสดงความถี่ของการใช้แต่ละแบบ ได้ด้วยแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 15 รูปแบบการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุในตำบลท่าตะคร้อ

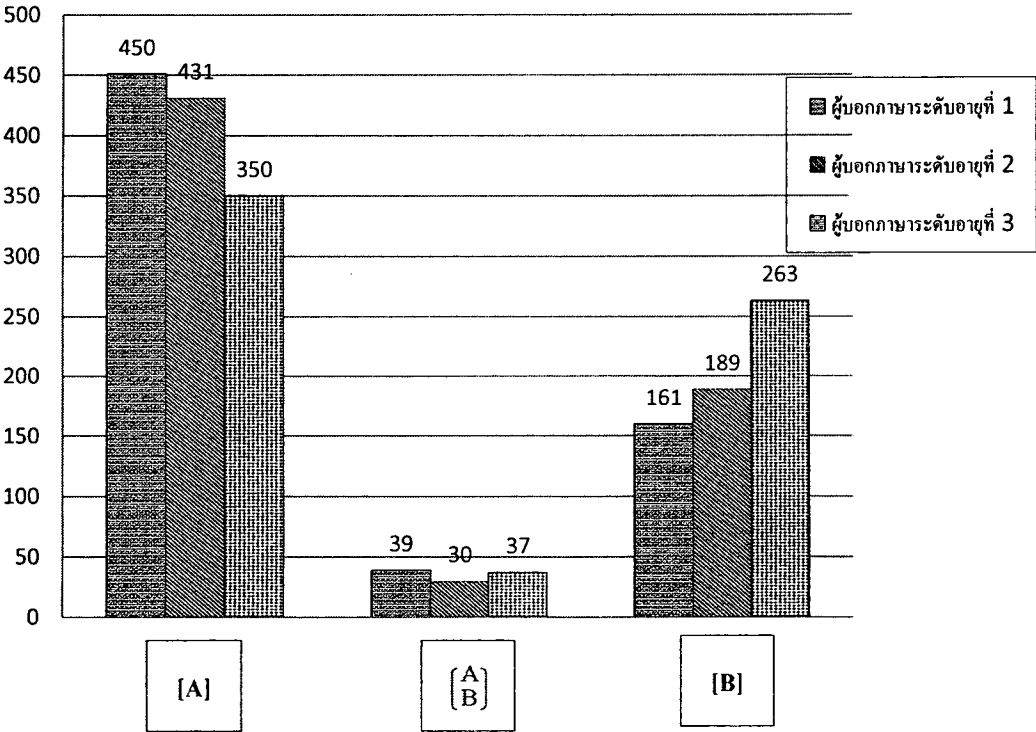

จะเห็นได้ว่าชุมชนภาษาไทดำ ตำบลท่าตะคร้ออำเภอหนองหญ้าปล้องจังหวัดเพชรบุรี ผู้บอกภาษาทุกระดับอายุใช้ศัพท์ไทดำร่วมกันเป็นจำนวนมากที่สุดคือ 349 หน่วยอรรถ รองลงมาคือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทดำ จำนวน 161 หน่วยอรรถ

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์อื่น [B] และการใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น [A] ของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำ [A] มากที่สุด คือร้อยละ 69.23 ใช้ศัพท์อื่น [B] น้อยที่สุด คือร้อยละ 24.76 และใช้ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น [A] มากที่สุด คือร้อยละ 6 ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น [B] มากที่สุด คือร้อยละ 40.46 และใช้ศัพท์ไทดำ [A] น้อยที่สุด คือร้อยละ 53.84 ดังตารางต่อไปนี้

การใช้ศัพท์ ระดับอายุ	A		A		B	
		%	B	%		%
ระดับอายุที่ 1	450	69.23	39	6	161	24.76
ระดับอายุที่ 2	431	66.30	30	4.61	189	29
ระดับอายุที่ 3	350	53.84	37	5.69	263	40.46

แผนภูมิที่ 16 เปรียบเทียบการใช้ศัพท์ไทดำ [A] ศัพท์ไทดำร่วมกับศัพท์อื่น [A] และศัพท์อื่น [B]
ของคนสามระดับอายุ ตำบลท่าตะคร้อ

4.8.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยพบการแปรความหมายของบางศัพท์ ดังนี้

4.8.2.1 การแปรด้านรูปศัพท์ของไทดำ หมายถึง การใช้รูปศัพท์ภาษาไทยคำของผู้บอกภาษาแต่ละระดับอายุ หรือระดับอายุเดียวกันที่มีมากกว่า 1 รูปแปร โดยรูปแปรที่เกิดขึ้นจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยยอรรด

	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘ร่ม’	/kan ² hom ⁴ /	/hom ⁴ /
	ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
‘ที่ไหน’	/ka ¹ lau ² ~bon ³ lau ² /	
	ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
‘ข้าวโพด’	/khaw ⁵ li: ² /	/khaw ⁵ sa: ² li: ² /

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์ไทดำ เช่น

การแปรเสียง

หน่วยยอรรด

		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
aw ~ aw	‘เท่าใด’	/to: ⁴ lau ¹ /	/to: ⁴ lau ¹ /
		ระดับอายุที่ 1,2	ระดับอายุที่ 3
w: ~ a	‘มะรืน’	/mw: ⁶ hu: ² /	/ma ⁴ hu: ² /
		ระดับอายุที่ 1, 2	ระดับอายุที่ 3
k ~ kh	‘พูดติดอ่าง’	/pa? ³ ka:ŋ ⁶ /	/pa? ³ kha:ŋ ⁶ /
		ระดับอายุที่ 2	
aw ~ w:	‘ไม่’	/baw ³ ~ bo: ³ /	

4.8.2.2 การแปรด้านรูปศัพท์ของศัพท์อื่นหมายถึง การใช้รูปแปรของศัพท์อื่นได้แก่ ภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไทยกลาง หรือการสร้างศัพท์ใหม่ที่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุ รูปแปรนี้อาจเกิดจากการตัด การเพิ่ม หรือการเปลี่ยนบางพยางค์ โดยพยางค์ที่แสดงความหมายหลักยังคงเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2, 3
‘ขงจ้าว’	/pa: ⁶ ŋa:w ⁶ /	/ʔi: ¹ ŋa:w ⁶ /
‘แม่เลี้ยง’	ระดับอายุที่ 1, 2 /ʔem ¹ liaŋ ⁶ /	ระดับอายุที่ 3 /me: ⁴ liaŋ ⁶ /
‘กระดุมเสื้อ’	ระดับอายุที่ 2 /ma ⁴ ka ⁴ lum ¹ /	ระดับอายุที่ 3 /ka ⁴ dum ¹ /
‘กระบุง’	ระดับอายุที่ 1,2 /buŋ ¹ /	ระดับอายุที่ 3 /ka ⁴ buŋ ¹ /

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงของศัพท์อื่น เช่น

การแปรเสียง

หน่วยอรรถ

		ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
l ~ d	‘ดอง’	/lɔ:ŋ ¹ /	/dɔ:ŋ ¹ /
ɲ ~ j	‘ยุบ’	ระดับอายุที่ 3 /ɲup ⁴ ~ jup ⁴ /	
s ~ kh	‘ไข่ขาว’	ระดับอายุที่ 1, 2 /saj ³ kha:w ¹ /	ระดับอายุที่ 3 /khaj ³ kha:w ¹ /

4.8.3 การแปรด้านความหมายของศัพท์ ของคนสามระดับอายุ

ผู้วิจัยพบการแปรความหมายของบางศัพท์ ดังนี้

4.8.3.1 การแปรด้านความหมายกว้างออก (widening) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายแคบ แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายกว้างกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘บนบาน’	ระดับอายุที่ 1,2	
	/bon ¹ /	หมายถึง การบนบานใช้กับคนทั่วไป หากเป็นคนทรงบนบาน ใช้ว่า /khen ¹ /
	ระดับอายุที่ 3	
	/bon ¹ /	หมายถึง การบนบานใช้กับคนทั่วไป และคนทรง
‘โค่น’	ระดับอายุที่ 1, 2	
	/kho:n ⁴ /	หมายถึง โค่น ใช้กับต้นไม้ค่อนข้างใหญ่ หากเป็นต้นไม้ใหญ่ ใช้ว่า /pam ⁵ /
	ระดับอายุที่ 3	
	/kho:n ⁴ /	หมายถึง โค่น ใช้กับต้นไม้ค่อนข้างใหญ่ถึงใหญ่มาก

4.8.3.2 การแปรด้านความหมายแคบเข้า (narrowing) หมายถึง ผู้บอกภาษาระดับอายุหนึ่งใช้ในความหมายกว้าง แต่ผู้บอกภาษาระดับอายุต่อมาใช้ในความหมายแคบกว่าเดิม เช่น

หน่วยอรรถ

‘น้อยหน้า’	ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
	/ma ⁴ khiat ³ /	หมายถึง น้อยหน้าทั่วไป ทั้งผลเล็กและผลใหญ่
	ระดับอายุที่ 3 (บางคน)	
	/ma ⁴ khiat ³ /	หมายถึง น้อยหน้าผลเล็กพันธุ์พื้นเมือง หากผลใหญ่ ใช้ว่า /no:j ⁴ no:nj ³ /
‘สมอง’	ระดับอายุที่ 1, 2, 3	
	/ʔeɿ ³ /	หมายถึง สมองใช้กับคนหรือสัตว์

ระดับอายุที่ 3 (บางคน)

$/\mathfrak{P}\varepsilon\mathfrak{P}^3/$

หมายถึง สมอของสัตว์ หากเป็นสมอคน ใ้ว่า
/sa⁴ mo:ŋ¹/

4.8.4 การสูญเสียพืชไร่ดำและการรักษาพืชไร่ดำ

จากข้อมูลการใช้ศัพท์รูปแบบ **BBB** พบว่ามีการสูญเสียศัพท์ใดคำโดยใช้ศัพท์อื่นแทน ได้แก่ ศัพท์ไทยกรุงเทพฯ ศัพท์ไทยกลาง ศัพท์ลาวกลุ่มอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ เช่น

หน่วยวรรณ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
‘นกนางเขน’	/to: ¹ nok ⁴ jɛŋ ¹ je ² /	/nok ⁴ ŋi: ¹ pu ⁶ ci: ³ /	/nok ⁴ ka:ŋ ¹ khe:n ¹ /

ศัพท์ /nok⁴ʔi:¹ puŋ⁶ci:³/ เป็นศัพท์ภาษาไทยเพชรบุรี ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้เรียกนกยางเขน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ คือคำว่า /nok⁴ka:ŋ¹khe:n¹/ แทนศัพท์ไทดำคือ /to:¹ nok⁴jeŋ¹je:²/ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ว่า /nok⁴ʔeŋ¹wɛ:²/

หน่วยวรรณ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3	ระดับอายุที่ 3
‘กระดิ่ง’	/ma ⁴ hin ¹ /	/ma ⁴ ka ⁴ liŋ ¹ /	/ma ⁴ ka ⁴ diŋ ¹ /

ศัพท์ /ma⁴ ka⁴ liŋ¹~ma⁴ ka⁴ diŋ¹/ เป็นศัพท์สร้างใหม่ในภาษาไทยคำ ซึ่งผู้บอก
ภาษาทั้งสามระดับอายุ นำศัพท์ /ka⁴ diŋ¹/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ มาปรับเสียง /d/ เป็น /l/ ตาม
ระบบเสียงภาษาของตน แล้วเติม /ma⁴/ เพื่อแสดงถึงสิ่งของที่ เป็นลูกกลม

หน่วยวรรณ	ศัพท์ไทดำ	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
‘ชายคา’	/tup ³ fwan ² /	/ca:j ² ka: ² /

ศัพท์ /ca:j² ka:²/ เป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ คือคำว่า /cha:j² kha:²/ มาปรับเสียงให้เข้ากับระบบภาษาไทยคำ ใช้แทนศัพท์ไทดำ คือ /tup³ fwan²/ ซึ่งเป็นชื่อยาวเรือนไทดำที่มุง

ใบจากเย็บเป็นฉบับ ปัจจุบันบ้านเรือนของไทยคำเปลี่ยนไป ส่วนใหญ่สร้างด้วยไม้ หรือก่ออิฐถือปูน ไม่ได้มุงหลังคาด้วยใบจาก ดังนั้นจึงใช้คำศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ เรียกขายคาเพราะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

การใช้ศัพท์ภาษาอื่น หรือศัพท์สร้างใหม่ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทยคำตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี มีการเปลี่ยนแปลงด้านการสุญศัพท์ไทยคำที่ปรากฏในระดับอายุต่างๆ เพราะการใช้ศัพท์อื่น [B] หรือการใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่น ^(A) นั้น ปรากฏตั้งแต่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์อื่นจำนวน 161 หน่วยหรือร้อยละ 24.76 และใช้ศัพท์ไทยคำร่วมกับศัพท์อื่นมากที่สุดจำนวน 39 หน่วยหรือร้อยละ 6 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด คือจำนวน 263 หน่วยหรือร้อยละ 40.46

หากจะพิจารณารูปแบบ **BBB** คือการใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ไทยคำแต่ละหมวด ซึ่งมีผลทำให้เกิดการสุญศัพท์ไทยคำของผู้บอกภาษาทุกระดับอายุ พบว่าหมวดวัตถุ สถานที่ ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด ส่วนหมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลาใช้ศัพท์อื่นน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

ลำดับที่ 1	หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยหรือร้อยละ 27 หน่วยหรือร้อยละ 33.75)
ลำดับที่ 2	หมวดกริยา ขยายกริยา จำนวน 295 หน่วยหรือร้อยละ 88 หน่วยหรือร้อยละ 29.83)
ลำดับที่ 3	หมวดการแต่งกาย ผ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยหรือร้อยละ 5 หน่วยหรือร้อยละ 25)
ลำดับที่ 4	หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยหรือร้อยละ 10 หน่วยหรือร้อยละ 18.86)
ลำดับที่ 5	หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยหรือร้อยละ 7 หน่วยหรือร้อยละ 17.94)
ลำดับที่ 6	หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยหรือร้อยละ 5 หน่วยหรือร้อยละ 16.12)
ลำดับที่ 7	หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยหรือร้อยละ 8 หน่วยหรือร้อยละ 16)
ลำดับที่ 8	หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยหรือร้อยละ 7 หน่วยหรือร้อยละ 15.9)

ลำดับที่ 9 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์อื่น 3 หน่วยย่อย (ร้อยละ 7.89)

ส่วนการรักษาศัพท์ไทดำ รูปแบบ AAA แต่ละหมวดของคนสามระดับอายุนั้น ผู้วิจัยพบว่าหมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา ผู้บอกภาษาใช้ศัพท์ไทดำมากที่สุด ส่วนหมวดสัตว์ ผู้บอกภาษาจะใช้ศัพท์ไทดำน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับดังนี้

ลำดับที่ 1 หมวดคำถาม ลักษณะนาม คำเชื่อม คำบอกเวลา จำนวน 38 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์อื่น 34 หน่วยย่อย (ร้อยละ 89.47)

ลำดับที่ 2 หมวดบุคคล การงาน จำนวน 31 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 20 หน่วยย่อย (ร้อยละ 64.51)

ลำดับที่ 3 หมวดของกิน รสชาติ จำนวน 50 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 29 หน่วยย่อย (ร้อยละ 58)

ลำดับที่ 4 หมวดอวัยวะ ส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช ชื่อโรค จำนวน 53 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 28 หน่วยย่อย (ร้อยละ 52.83)

ลำดับที่ 5 หมวดกริยา จำนวน 29 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 52 หน่วยย่อย (ร้อยละ 51.52)

ลำดับที่ 6 หมวดธรรมชาติ จำนวน 39 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 20 หน่วยย่อย (ร้อยละ 51.28)

ลำดับที่ 7 หมวดวัตถุ สถานที่ จำนวน 80 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 39 หน่วยย่อย (ร้อยละ 48.75)

ลำดับที่ 8 หมวดการแต่งกาย ฟ้า แร่ธาตุ จำนวน 20 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 9 หน่วยย่อย (ร้อยละ 45)

ลำดับที่ 9 หมวดสัตว์ จำนวน 44 หน่วยย่อย ใช้ศัพท์ไทดำ 19 หน่วยย่อย (ร้อยละ 43.18)

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการใช้ศัพท์จะแปรไปตามระดับอายุของผู้บอกภาษาทุกพื้นที่ กล่าวคือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์ไทดำมากที่สุด และลดน้อยลงในผู้บอกภาษาระดับ

อายุที่ 2 และ 3 ขณะเดียวกันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 มักใช้ศัพท์ที่คำร่วมกันศัพท์อื่น และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด และลดน้อยลงในผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2

ส่วนการเปรียบเทียบการแปรการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุทั้ง 8 จุดเก็บข้อมูลจะกล่าวถึงในบทต่อไป